

msu

Muzej suvremene umjetnosti
Museum of Contemporary Art
— Zagreb

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PROGRAMA RADA MUZEJA SUVREMENE UMJETNOSTI ZA 2024. GODINU

Siječanj 2025.

Avenija Dubrovnik 17
HR-10010 Zagreb
T 00385 1 60 52 701
e-mail: msu@msu.hr
www.msu.hr

1. UVOD	3
2. PROGRAMSKA DJELATNOST.....	4
2.1. IZLOŽBENI PROGRAM	4
2.1.1. Tomislav Gotovac aka Antonio G. Lauer: Uzlazno silazna genealogija	4
2.1.2. Goran Trbuljak: Da sam umjetnik, bio bih genij*	5
2.1.3. 13. Međunarodni festival Organa Vida: Creeps and Butterflies	5
2.1.4. Ples, otpor, (ne)rad. Kulturni, politički i umjetnički aspekti plesa za vrijeme i nakon Jugoslavije.....	6
2.1.5. Miris svježe nacijepanih drva.....	7
2.1.6. Zbirka kao glagol – postav u trajanju.....	7
2.1.7. Ciklus Okidači.....	8
2.1.8. Ciklus izložbi 70/100 - iz muzejskih zbirki	9
2.1.9. Teuta Gatolin: Krhke tvari.....	10
2.1.10. Izbliza/Up Close	11
2.1.11. Picelj i prijatelji	12
2.1.12. Kinematografije otpora: Milica Rakić – Crvena, da te nema... ..	12
2.1.13. Mogućnosti za '24 – Marta Katavić - Svaka obična radnja tamo je neobična	13
2.1.14. Jonas Staal: Propagandna stanica.....	13
2.1.15. Podijeljeno vrijeme: Krici i šaputanja / Studio Imitacija života 1987. – 1991.....	14
2.1.16. Kata Mijatović: Polje, VR instalacija.....	15
2.1.17. Jan St. Werner, Space Synthesis - pripremni radovi za samostalnu izložbu	15
2.1.18. Izložba Vidljive	16
3.1. PROGRAMI STRUČNIH ODJELA.....	16
3.1.1. Odjel Zbirki	16
3.1.1.1. Arhiv Tošo Dabac	17
3.1.1.2. Atelijer Kožarić	18
3.1.1.3. Zbirka Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter	19
3.1.1.4. Donacija Silvane Seissel	21
3.1.1.5. Zbirka Benko Horvat	22
3.1.2. Odjel zaštite i restauracije	23
3.1.3. Dokumentacijsko-informacijski odjel	24
3.1.4. Knjižnica.....	25
3.1.5. Audio-vizualni odjel	25
3.1.6. Odjel za edukativnu djelatnost	26
3.1.6.1. Prilagodba MSU zbirke i interaktivni vodič	27
3.1.7. Eksperimentalno-istraživački odjel.....	27
3.1.8. Odjel za programsko-izložbenu djelatnost	28
ANTISEZONA 2024 – PLES U GORGONI	29
Kino na rubu.....	29
3.2. MEĐUNARODNI PROGRAMI	30
3.2.1. Nam June Paik izložba u Seoulu – pripreme.....	30
3.2.2. MSU 70	30
3.2.3. Osvijesti! Odupri se! Reagiraj! – stručni skup i svečana akademija.....	31
3.2.4. Museum of the Commons (MoC)	32
3.2.5. Rezidencijalni program MSU – Timo Herbst.....	33
3.2.6. Marko Tadić: Heliopolis	33
3.3. IZDAVAČKA DJELATNOST	34
3.3.1. Monografija Ivan Picelj	34
3.3.2. Biblioteka Refleksije – prijevod Jacquesa Rancierea „Partage du sensible“.....	34
3.3.3. Danijel Žeželj: Svjetlocrno	35
3.3.4. Publikacija za djecu o Aleksandru Srneću: Srnec! Sjedi, ukor!?.....	36
4. KOMUNIKACIJA S JAVNOSTI I RAD S PUBLIKOM.....	36
5. UPRAVLJANJE IMOVINOM	37
6. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA	37

7. MATERIJAL I DIJELOVI ZA TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE ZGRADE, INFORMATIZACIJA I USLUGE TEKUĆEG I INVESTICIJSKOG ODRŽAVANJA	38
8. OSTALO	39
8.1. MSU dućan	39

1. UVOD

Godina 2024. za Muzej suvremene umjetnosti bila je iznimno značajna jer je obilježena proslavom 70. obljetnice osnutka. Muzej, osnovan 21. prosinca 1954. godine kao Galerija suvremene umjetnosti, proslavio je sedam desetljeća djelovanja nizom izložbi i programa. Posebno su se istaknule izložbe posvećene stotoj godišnjici rođenja Josipa Vanište, Aleksandra Srneca i Julija Knifera, na kojima su predstavljeni radovi iz zbirki MSU-a, čime je dodatno naglašena njihova umjetnička vrijednost. Uz njih, retrospektivna izložba *Ivan Picelj i prijatelji* bila je ključni dio programa te je ostala otvorena i u novu godinu, do 2. veljače 2025. godine. Prva polovica godine bila je u znaku izložbe *Tomislav Gotovac a.k.a. Antonio G. Lauer: Uzlazno silazna genealogija*, koju je koncipirao gostujući kustos Pierre Bal-Blanc, dok je drugi dio godine obilježen izložbom Gorana Trbuljaka pod nazivom *Da sam umjetnik, bio bih genij**. Ljeto smo posvetili očuvanju suvremene umjetnosti izložbom *Izbliza / Up Close*, koja je tematizirala izazove očuvanja umjetničkih djela, dok je jesen obilježila međunarodna izložba *Creeps and Butterflies*, održana u sklopu festivala *Organ Vida*, koja je okupila brojne domaće i međunarodne sudionike. Godinu smo zaključili s dvije značajne izložbe: *Ples, otpor, (ne)rad: Kulturni, politički i umjetnički aspekti plesa za vrijeme i nakon Jugoslavije* te *Miris svježih nacijepanih drva* koje ostaju otvorene do 23. veljače 2025. godine.

Pored velikih izložbenih projekata, tijekom godine predstavili smo, kroz manje izložbe, radove umjetnika i umjetnica poput Vlaste Žanić, Milice Rakić, Jonasa Staala, Kate Mijatović, Teute Gatolin i Marte Katavić, kao i umjetničkog dvojca Darka Fritza i Željka Serdarevića (*Studio Imitacija života*). Program *Okidači* ugostio je Kolektiv Žene ženama, Dubravka Sertića, Marka Tadića, Prijatelje MSU-a i ATD Dijalog. U Zbirci Richter organizirane su dvije izložbe: u ciklusu *Iz arhiva arhitekta* realizirana je izložba Jelene Janković, dok je u ciklusu *SintArt* gostovao Driant Zeneli.

Projekt *Vidljive*, koji predstavlja najveću institucionalnu suradnju MSU-a s drugim hrvatskim muzejima, nastavljen je i ove godine, a izložba je predstavljena publici u Splitu i Dubrovniku, uz performativni program koji je predstavio umjetnice selmu banich, Nikolinu Butorac, Ninu Kamenjarin i Zrinku Užbinec. Na međunarodnom planu ostvarena je suradnja s Parco Arte Vivente u Torinu, gdje je realizirana izložba *Heliopolis* Marka Tadića prema kustoskoj koncepciji Marca Scotinija, čime je Muzej dodatno učvrstio svoju prisutnost na međunarodnoj umjetničkoj sceni.

Kao član mreže L'Internationale, Muzej sudjeluje u projektu *Museum of the Commons*, koji okuplja vodeće europske muzeje suvremene umjetnosti s ciljem istraživanja i promišljanja ključnih globalnih tema poput klimatskih promjena, dekolonizacije i održivosti. Edukativni programi poput *Škole zajedničkog znanja*, *Škole promjene*, *Male škole revolucije* te *Škole propagande* obuhvatili su širok spektar aktivnosti namijenjenih i stručnoj i široj javnosti, čime je MSU dodatno afirmirao svoju ulogu društveno angažirane institucije.

Ovogodišnji program performansa izdvojio se nastupima Vlaste Delimar, Arijane Lekić Fridrih i Jelene Savić čija je izvedba obradila temu romskog pesimizma. Uz live nastupe, umjetnici su sudjelovali u razgovorima i stručnim vodstvima, dok je filmski program *Kino na rubu* istaknuo važnost umjetničke i eksperimentalne kinematografije.

Radionice i obiteljski programi potaknuli su mnoge posjetitelje na sudjelovanje, a projekt *Vidjeti drugačije* približio je iskustvo muzeja iz perspektive slijepih osoba. U sklopu Edukativne muzejske akcije istražene su veze muzeja sa STEAM područjem (znanost, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost, matematika). Izvan muzejskih prostora organizirane su tematske šetnje, među kojima su bili posjeti Insitutu Tomislav Gotovac, zatim šetnje Novim Zagrebom kroz programe *Koracima Novog Zagreba* i *Art ex Machina*. MSU je ugostio festivale među kojima su *Festival tolerancije*, *Subversive Film Festival*, *Animafest*, *Zagreb Film Festival* i druge, dok je *Ljeto u MSU* otvorila Konstrakta, spuštajući se *Dvostrukim toboganom* Carstena Höllera, a zatvorila beogradska grupa Koikoi. Jazz programi u dvorani Gorgona i Zbirci Richter okupili su brojne domaće i međunarodne glazbenike, čineći MSU važnim mjestom kulturnih događanja u 2024. godini.

Stručni odjeli MSU-a tijekom 2024. godine provodili su redovitu muzejsku djelatnost, uključujući prikupljanje, obradu i zaštitu građe, izložbene programe, digitalizaciju, edukaciju i istraživanja. Stručni rad odvijao se unutar sljedećih odjela: Odjel Zbirki, Odjel zaštite i restauracije, Dokumentacijsko-informacijski odjel, Knjižnica, Audio-vizualni odjel, Odjel za edukativnu djelatnost, Odjel za programsko-izložbenu djelatnost i Eksperimentalno-istraživački odjel.

Ova godina bila je obilježena organizacijskim usklađenjima i infrastrukturnim poboljšanjima. Potpisivanjem III. Dodatka Kolektivnom ugovoru provedeno je usklađivanje sistematizacije radnih mjesta, a novi Pravilnik o unutarnjem

ustrojstvu i načinu rada donesen je u listopadu. Infrastrukturni radovi uključivali su smanjenje buke rashladnih agregata, zamjenu dotrajalih klupa na južnom platou te djelomične popravke hidroizolacije krovova i terasa. Modernizirani su dijelovi sustava video nadzora i kontrole pristupa, a sustav zaštite od požara servisiran je i verificiran. Posebna pažnja posvećena je sustavu grijanja, hlađenja i ventilacije. Zamijenjene su dotrajale cijevi, ugrađen sustav pripreme demineralizirane vode, te obnovljen ovlaživač za optimalne uvjete u čuvaonicama umjetnina.

Provedeni radovi poboljšali su funkcioniranje muzeja, sigurnost posjetitelja i zaštitu umjetnina, stvarajući osnovu za daljnje unaprjeđenje funkcionalnosti Muzeja.

U 2024. godini MSU je posjetilo 86.025 posjetitelja.

2. PROGRAMSKA DJELATNOST

2.1. IZLOŽBENI PROGRAM

- 2.1.1. Tomislav Gotovac aka Antonio G. Lauer: Uzlazno silazna genealogija
Vrijeme i mjesto održavanja: 9.2. - 26.05.2024., prostor za povremene izložbe – jug
Kustos: Pierre Bal-Blanc
Kustosi suradnici: Vesna Meštrić, Darko Šimičić
Broj posjetitelja: 4.028

Izložba Tomislav Gotovac aka Antonio G. Lauer: Uzlazno silazna genealogija, prema koncepciji francuskog kustosa i likovnog kritičara Pierrea Bal-Blanca, prikazala je jedan od mogućih pogleda na stvaralaštvo Tomislava Gotovca. Izložba je imala polazište u samostalnoj izložbi umjetnika održanoj u Nacionalnoj galeriji u Tirani. Ta je izložba oblikovala osnovne konceptijske smjernice za zagrebački postav, u kojem je Gotovčevo stvaralaštvo predstavljeno kroz pet tematskih cjelina: Glen Miller produkcija, Podrijetlo i porijeklo, Nekanonsko evanđelje, Ready-made i osjećaji te Dead Man Walking, pružajući cjelovit uvid i u umjetnikovo istraživanje različitih medija i pristupa. Postav je obuhvaćao više od sedamdeset radova, uključujući filmove, fotografije, dokumentaciju, rekvizite i autentične kostime korištene u umjetničkim performansima. Radovi su bili postavljeni nekronološki i horizontalno, čime se omogućilo posjetiteljima da istraže temeljne aspekte Gotovčevih tema i metodologija. Naglasak je bio na njegovim intervencijama u javnom prostoru, performansima i razradi kinematografskih ideja, od kojih se posebno isticao performans Zagreb, volim te! iz 1981. godine, kojim je umjetnik propitivao granice između privatnog i javnog prostora te odnos pojedinca i društva. Većina radova bila je posuđena od umjetnikove kćeri Sarah Gotovac, uz podršku Instituta Tomislav Gotovac i Hrvatskog filmskog saveza. Izložbu je pratio raznovrsan popratni program, uključujući projekcije filmova Gotovčevih prethodnika, suvremenika i sljedbenika, čime se njegov rad smjestio unutar šireg konteksta međunarodne umjetničke scene. Projekcije su se izmjenjivale svaka tri tjedna u postavu izložbe, dok je posjetiteljima bio omogućen besplatan ulaz na prvi kat izložbe, čime se dodatno potaknula interakcija s Gotovčevim djelima. Tijekom trajanja izložbe održavale su se panel-diskusije s kustosima, povjesničarima umjetnosti i Gotovčevim suvremenikima, koje su rasvjetljavale njegov doprinos suvremenoj umjetničkoj praksi. Također, predstavljeno je dvojezično izdanje kataloga s tekstovima Pierrea Bal-Blanca, Vesne Meštrić i Darka Šimičića, koji je detaljno obradio Gotovčev opus i njegovu povijesnu važnost.

Napomena: Izložba je inicijalno bila predviđena za kraj 2023., ali je zbog produljenja izložbe Sanje Iveković realizirana u 2024. godini.

7.1.2. Goran Trbuljak: „Do sam umjetnik, bio bih genij“

*preuzeta i posvojena izjava

Vrijeme i mjesto održavanja: 2.7. - 8.9.2024., prostor za povremene izložbe – jug

Kustosica: Radmila Iva Janković

Broj posjetitelja: 4.348

Djelovanje Gorana Trbuljaka već od njegova prvog javnog nastupa u Galeriji Studentskog centra 1971. godine, kad je izložio samo jedan plakat s autoportretom i tekstom „Ne želim pokazati ništa novo i originalno,“ prepoznato je u sferi konceptualne umjetnosti kao početak kritike institucije na ovim prostorima. Napeti odnosi umjetnika i umjetničkog sustava kao neminovnog preduvjeta njegova postojanja sa svakom se njegovom novom izložbom aktualiziraju iznova, s jedinom razlikom što se u posljednjem slučaju to više nije odnosilo na institucije općenito, nego je riječ bila o samo jednoj – Muzeju suvremene umjetnosti.

Nakon upućenog poziva Muzeja da nakon 28 godina u njemu ponovno priredi izložbu, svoje argumente 'za' i 'protiv' Goran Trbuljak temeljito je razmotrio u tekstu koji je 2023. godine objavio u knjižici Neka razmišljanja i dvojbe o temi moga sadašnjeg i budućeg odnosa s institucijom MSU Zagreb. Iako je zaključak tog „elaborata“ bio da su „prednosti neizlaganja i neulaženja u Muzej veće nego nedostaci,“ naposljetku je ipak odlučio riskirati stečeni status „jedinog hrvatskog suvremenog umjetnika koji nije ušao u novu zgradu MSU, niti je tamo izlagao iako je bio pozvan.“ Od trenutka kad je poziv prihvatio, nekadašnja razmišljanja i dvojbe prestala su biti aktualna. Stoga je izložba u većem dijelu imala uporište u knjižici na način da je umjetnik izložio precrtane, uvećane stranice iz knjižice, dok je pojedine ideje djelomično ili u potpunosti (p)ostvario. Jedna od njih bila je i ideja o oslobođenju ready-madea Glavoper iz 2011. od 'muzejskog jarma' i njegovo vraćanje u izvorno okruženje – frizerski salon. Izložba se sastojala od osam poglavlja: Knjige umjetnika, 1974. – 2024.; Tisuću i jedna monografija, 2009. – 2024.; Plakati o neulaženju u muzej, 2009. – 2024.; Prekrižena razmišljanja i dvojbe; Fiktivno u virtualno, 2024.; Muzej besanih; Readymadeization, 2017. i De-readymadeization, 2024.

Uz izložbu objavljen je katalog (178 str., tvrdi i meki uvez) koji je prema Trbuljakovoj koncepciji, postao eksponat u vitrini kao „Tisuću i prva monografija.“ Carlos Fonseca, autor priče o Goranu Trbuljaku Nevidljivi muzej, kojom katalog započinje umjesto klasičnog predgovora, jedan je od trenutačno najčitanijih hispanoameričkih književnika mlađe generacije. Tekstom teoretičarke Ivane Bago obuhvaćen je cjelokupni opus Gorana Trbuljaka, dok o koncepciji izložbe pišu sam autor i kustosica izložbe Radmila Iva Janković u eseju Sve je počelo s nesanicom.

Planirani razgovor s Carlosom Fonsecom i Goranom Trbuljakom u sklopu popratnog programa nije se mogao ostvariti u vrijeme trajanja izložbe, pa se održao 15. 11. 2024. u Galeriji i čitaonici Vladimir Nazor u organizaciji MSU-a i Galerije VN. U razgovoru Slova i mrlje: susret Gorana Trbuljaka i Carlosa Fonsece uz književnika i umjetnika sudjelovali su Sven Popović, urednik knjige Carlosa Fonsece Muzej besanih i Radmila Iva Janković, kustosica izložbe u MSU.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	18.040,00	15.939,00	3.665,00	37.644,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	19.100,00	17.000,00	76,17	36.176,17

2.1.3 13. Međunarodni festival *Organ Vida: Creeps and Butterflies*

Vrijeme i mjesto održavanja: 26.9. - 3.11.2024., prostor za povremene izložbe – jug

Kustosi: Barbara Gregov, Lovro Japundžić, Lea Vene

Kustosica suradnica: Ana Škegro

Broj posjetitelja: 2.027

Trinaesto izdanje bijelnog Međunarodnog festivala *Organ Vida*, koji okuplja suvremene umjetnike iz područja fotografije i/ili njezinih proširenih oblika, ove godine predstavilo je četiri izložbe. Među njima je realizirana i središnja izložba finalista, koji su svojim radovima odgovorili na temu festivala *Creeps and Butterflies*, zadanu od kustosa festivala Barbare Gregov, Lovre Japundžića i Lee Vene. Deset međunarodnih finalista odabrale su članice međunarodnog žirija, kojeg čine kustosice Nadine Isabelle Henrich, Danaé Panchaud, Ana Škegro i predstavnici festivala *Organ Vida*. Na natječaj je pristiglo 300 umjetničkih radova iz cijelog svijeta, a odabrani su radovi sljedećih umjetnika: Tea Ala-Ruone, Hugo Laporte, Clémence Elman, Julie Folly, Valerie Geissbühler, Annemarija Gulbe (u suradnji s Annom Ansone i Krišjānisom Elviksom), Zhao Qian, Stacy Kranitz, Marianna Nardini i Mila Soporowska.

Pored izložbe finalista, realizirane su grupna izložba *Ties That Bind* europske fotografske mreže FUTURES i dvije samostalne izložbe: *ID_75* domaćeg umjetnika Ivana Buvinića, dobitnika Nagrade Marina Viculin za 2023./2024., te *Seasons in Hell* suvremene britanske umjetnice Zoe Williams. Večer otvorenja obilježila su i dva performansa festivalskih finalista – interdisciplinarni umjetnik iz Helsinkija, Teo Ala-Ruona, izveo je frenetični i emotivno nabijeni nastup *Anabolic Spectacle*, koji se bavi pitanjem društvene konstrukcije maskuliniteta, dok su umjetnici Annemarija Gulbe, Anna Anson i Krišjānis Elviks izveli *THIRST*, performans koji na razigran i autoironičan način istražuje odnos tijela i digitalne slike u vremenu dominacije društvenih mreža.

Grupna izložba *Ties That Bind* bila je dio završnog događanja EU projekta FUTURES, kojeg je osmislio i realizirao kustoski tim *Organa Vida* u suradnji s kustosima iz organizacija/institucija Fotograf Festival iz Češke i Ci.CLO iz Portugala. Uz izložbeni program s radovima umjetnika iz europske fotografske mreže FUTURES, održan je i diskurzivni program posvećen suvremenoj fotografiji, namijenjen umjetnicima koji su dio FUTURES mreže – fotografske platforme koja od 2017. okuplja međunarodnu fotografsku zajednicu s ciljem podrške profesionalnom razvoju umjetnika u usponu.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	2.500,00	2.500,00	1.000,00	6.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	1.500,00	0,00	53,52	1.553,52

2.1.4. Ples, otpor, (ne)rad. Kulturni, politički i umjetnički aspekti plesa za vrijeme i nakon Jugoslavije

Vrijeme i mjesto održavanja: 20.11.2024. - 23.2.2025., 1. kat / prostor za povremene izložbe – jug

Kustosi: Jasna Jakšić, Biljana Tanurovska-Kjulavkovski, Rok Vevar

Broj posjetitelja: do 31.12.2024.: 999

Izložba *Ples, otpor, (ne)rad* predstavlja višegodišnje istraživanje i stvaranje digitalnog arhiva suvremenog plesa i izvođačkih umjetnosti u našem dijelu Europe. Izložba nije zamišljena kao finalni odabir prikazanog materijala, već kao još jedan korak na putu izgradnje i artikulacije odnosa koji se uspostavljaju odabranim artefaktima. Cijeli proces predstavlja se kao (ne)radni materijal – prostor za istraživanje s raznovrsnim potencijalom. Kroz nekoliko cjelina izložba se fokusira na prakse, osobnosti, epizode i formacije koje, tijekom desetljeća, prikazuju suvremeni ples kao društvenu, kulturnu i umjetničku praksu. Iz nje se čitaju sva bogatstva plesnog i koreografskog jezika na ovim prostorima. Teme feminizma, pitanja roda i želje, formacije, odnosi i samoorganizacija, prelaženje granica i transgresija plesnog rada mogu se pratiti kroz fotografije, video-materijale, dokumente, članke i kataloge prikupljene i sačuvane za buduća istraživanja i tumačenja.

Na izložbi je predstavljena građa koja svjedoči o radu i djelovanju više od stotinu umjetnika i umjetničkih kolektiva, kao i teoretičara i mislilaca koji su bilježili društvene, kulturne, umjetničke i političke transformacije plesnog tijela i plesnog rada.

Postav se temelji na zajedničkom radu, a tim istraživača čine: Slavčo Dimitrov, Milica Ivić, Tea Kantoci, Igor Koruga, Iva Nerina Sibila, Biljana Tanurovska-Kjulavkovski, Rok Vevar i Jasmina Založnik. Glavni kustosi su Biljana Tanurovska-Kjulavkovski i Rok Vevar, uz kustosku podršku Jasne Jakšić. Producentica je Marijana Cvetković, a izvršna producentica Ana Letunić. Dizajn izložbe potpisuje umjetnik Siniša Ilić, dok je za vizualni identitet zaslužan Andrej Dolinka. Projekt je još jedan primjer zajedničkog djelovanja mreže *Nomad Dance Academy*, koja sljedeće godine obilježava 20 godina rada na prostoru bivše Jugoslavije. Mreža je zasnovana na suradnji, samoorganizaciji, solidarnosti, međusobnoj podršci i otporu nacionalizmu, šovinizmu i neoliberalnim transformacijama kulture i društva. Članovi mreže su: Stanica Servis za savremeni ples, Lokomotiva, *Nomad Dance Academy Slovenija*, *Nomad Dance Academy Hrvatska*, Objekt plesa, Garage Collective i Tanzfabrik Berlin.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	7.200,00	7.000,00	1.000,00	15.200,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	6.200,00	2.300,00	0,00	8.500,00

2.1.5. Miris svježe nacijskih drva

Vrijeme i mjesto održavanja: 19.12.2024. - 23.2.2025., 2. kat / prostor za povremene izložbe – jug

Kustosice: Zdenka Badovinac, Jasna Jakšić, Ana Škegro

Broj posjetitelja: do 31.12.2024.: 274

Izložba *Miris svježe nacijskih drva* govori o ljudskoj prisutnosti u specifičnim krajolicima – šumama, otocima, visoravnima i dolinama Balkana i mediteranske regije: Hrvatske, Slovenije, Srbije, Bosne i Hercegovine te Italije. Iako na prvi pogled izgledaju poput idilične prirode, ti krajolici su zapravo "živi arhivi" u kojima su "dokumenti" stabla obilježena za sječu, umjetna jezera, predmeti ostavljeni od izbjeglica, kao i sjećanja ljudi koji tu žive – njihova tradicija, znanja i iskustva. Sukladno odluci kustoskog tima, naslov izložbe preuzet je iz rada umjetnice Ane Hušman (citirajući iz filma *Radje bih bila kamen*), a ne iz rada umjetnika Marka Pogačnika (*Programirana šuma*), kako je prvotno bilo planirano. Oba su rada, međutim, predstavljena na izložbi.

Miris svježe nacijskih drva istražuje odnos ljudi i prirode u specifičnim krajolicima Balkana i Mediterana, otkrivajući ih kao "žive arhive" ljudske prisutnosti. Kroz radove umjetnika priroda je prikazana ne samo kao resurs, već i kao nositelj ljudskih priča, tradicija i sjećanja, često isprepletenih s ekološkim i društvenim problemima. Radovi ukazuju na ljudsku intervenciju u krajolik – od pošumljavanja i borbe protiv ekoloških prijetnji do zajednica koje spajaju umjetnost i održivost. Izložba poziva na promišljanje o suživotu s prirodom, naglašavajući potrebu za odgovornim i održivim pristupom koji čuva krajolike kao dio zajedničkog nasljeđa.

Umjetnice_i: Dušica Dražić, Nermin Duraković, Ana Hušman, Maria Lai, Polonca Lovšin, Plateauresidue, No Name Kitchen, Masa Nazzal, Marika i Marko Pogačnik, Anton Vidokle, Karla Crnčević i Zemlja za nas.

Prilikom otvorenja izložbe održano je stručno vodstvo s kustosicama i prisutnim umjetnicama i umjetnicima: Dušicom Dražić, Nerminom Durakovićem, Anom Hušman, Polonom Lovšin, Aljažom Celarcem, Masom Nazzal, Leandrom Navarrom Cabanasom, Marikom i Markom Pogačnik i Karlom Crnčević.

Izložba je realizirana u sklopu EU projekta *Museum of the Commons* koji uz podršku programa Kreativna Europa provodi međunarodna mreža umjetničkih institucija, kulturnih organizacija i sveučilišta L'Internationale.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	10.000,00	10.000,00	*2.000,00 **30.000,00	52.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	12.300,00	0,00	1.828,73	14.128,73

* vlastita sredstva

** EU projekti

2.1.6. Zbirka kao glagol – postav u trajanju

Autorica koncepcije: Zdenka Badovinac

Broj posjetitelja: 14.394

Zbirka kao glagol zamišljena je kao svojevrsni laboratorij za razvoj nove koncepcije izložbenog postava. U sklopu projekta realizirane su tri tematske cjeline – *Tužne pjesme rata*, *Drugarstvo* i *Budućnosti* – koje reflektiraju aktualne društvene teme i izazove. Ovaj pristup omogućuje fleksibilnost i interakciju s publikom, istovremeno istražujući potencijale zbirke u suvremenom muzeološkom diskursu.

Cjelina *Tužne pjesme rata* usmjerena je na kompleksne narative rata, nasilja i njihovih dugotrajnih posljedica na društvo i pojedinca. Cjelina *Drugarstvo* tematizira ideje zajedništva, solidarnosti i kolektivne akcije, istražujući kako su umjetničke prakse pridonijele stvaranju prostora za dijalog i društvenu transformaciju. Treća cjelina, *Budućnosti*, posvećena je vizijama budućnosti u kontekstu tehnologije, održivosti i globalnih promjena. U sklopu postava, 2024. godine, stavljen je u funkciju umjetnički rad *Dvostruki tobogan* Carstena Höllera, uz izvedbu složenih intervencija pod nadzorom Höllerovog studija. Ovaj umjetnički rad iz zbirke MSU-a aktiviran je nakon više od pet godina, upravo u godini kada je Muzej obilježio 70 godina postojanja i 15 godina nove zgrade, za koju je *Dvostruki tobogan* izvorno projektiran. Ovaj rad ponovno poziva posjetitelje na razmišljanje o održivosti, inovativnosti i ljudskoj kreativnosti, osobito u kontekstu alternativnih načina transporta. Time se skladno uklapa u širi okvir promišljanja suvremene umjetnosti i njezine interakcije s prostorom i zajednicom.

Tijekom 2024. godine započeti su pripremni radovi na razradi koncepcije četvrte dionice projekta, koji se nastavlja baviti ključnim pitanjima razvoja zbirke i njihove reprezentativnosti. Projekt je ukazao na nedovoljnu zastupljenost umjetničkih radova autorica i autora koji su imali značajnu ulogu u oblikovanju pojedinih umjetničkih praksi i

tendencija od devedesetih godina 20. stoljeća do danas. Ova spoznaja o značajnim prazninama u zbirci otvorila je prostor za promišljanje i redefiniranje prioriteta Muzeja u pogledu otkupa i donacija, s naglaskom na obogaćivanje zbirki radovima koji reflektiraju raznolikost i kompleksnost suvremene umjetnosti. Time je postavljen temelj za stvaranje inkluzivnijih zbirki, koje ne samo da odgovaraju povijesnim i estetskim kriterijima već i omogućuju bolje odražavaju suvremene umjetničke prakse i njihove promjene u proteklom desetljećima.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	5.500,00	5.500,00	2.000,00	13.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	5.000,00	500,00	9,29	5.509,28

2.1.7. Ciklus Okidači

Vrijeme i mjesto održavanja: 2.1.-31.12.2024., 2. kat / sjeverni izložbeni prostor

Kustosice: Daniela Bilopavlović Bedenik, Leila Topić, Iva Radmila Janković, Bella Rupena, Renta Filčić

U 2024. godini nastavili smo program započet 2023. godine pod nazivom *Okidači*, kojim promišljamo novi koncept rada s muzejskim zbirkama te pozivamo na sudjelovanje razne subjekte koje nazivamo okidačima. Oni završavaju s jednim procesom kako bi omogućili početak nečeg novog. *Okidači* su novi segment većeg ciklusa *Zbirka kao glagol*, koji je započeo 2022. godine kao alternativa tradicionalnom konceptu stalnog postava muzejske zbirke.

Umjesto naziva „stalni postav“, ciklusom *Zbirka kao glagol* MSU svoju zbirku prezentira kao „postav u trajanju“, naglašavajući da je zbirka stalno prisutna, ali se njezine konstelacije neprestano mijenjaju. Projekt *Zbirka kao glagol* sastoji se od dvije serije. Jedna serija predstavljena je kroz tematske izložbe, u okviru kojih smo do sada realizirali tri cjeline: *Tužne pjesme rata*, *Drugarstvo* i *Budućnosti*. Druga serija odnosi se na povremene izložbe u formi manjih intervencija koje ulaze u dijalog sa zbirkom izvana, a nazivamo je *Okidači*. Serija *Okidači* temelji se na otvorenosti i procesualnosti, nasuprot dogmatskim i za naše vrijeme okoštanim narativima. Intervencije okidača pokreću procese transformacije muzeja izvana, čime se nastoji potaknuti promjena u razmišljanju o instituciji i vremenu u kojem djeluje. Ovim projektom muzej postaje otvoren za dijalog i intervencije izvana – za suradnju sa zajednicom, umjetnicima, udrugama i aktivistima. Takav muzej temelji se na međusobnom povjerenju, koje je ključan uvjet za suradnju s vanjskim akterima, s kojima gradi zajednički ekosustav.

Svaki okidač na svoj način intervenira u zbirku ili je komentira. Neki se referiraju na povijest zbirke i Muzeja, dok drugi, kroz izbor radova iz zbirke, progovaraju o vremenu u kojem živimo te načinu na koji nam muzej može pomoći da bolje razumijemo suvremenu stvarnost. U 2024. godini pozvani suradnici referirali su se na radove umjetnika i umjetnica poput Marina Tartaglie, Toše Dabca, Ivane Popović, Jagode Kaloper, Krste Hegedušića, Mladena Stilinovića i Ivana Kožarića.

Popis realiziranih izložbi:

Naslov	Autori	Vrijeme	Broj posjetitelja
Dubravko Sertić: Danas je sutra jučer	Umjetnik: Dubravko Sertić, kustosica: Daniela Bilopavlović Bedenik	21.3. - 25.8.2024.	6.505
Kolektiv Žene ženama: Zemlja pamti, pamtiš li ti?	Umjetnice: kolektiv Žene ženama, kustosica: Leila Topić	28.3. - 1.9.2024.	1.652
Marko Tadić: Kuhinja	Umjetnik: Marko Tadić, kustosica: Radmila Iva Janković	12.9. - 24.11.2024.	2.690
MSU prijatelji: Poštuj	Suradnici: Prijatelji MSU, kustosica: Renata Filčić	10.12.2024. -	
ATD dijalozi: fotoarhiv feat. muzej fotografije	Kustosice: Draženka Jalšić Ernečić, Bella Rupena	12.12.2024 - 28.2.2025	(do 31.12.2024) 307

Popis izložbi za realizaciju 2025.

Naslov	Autori	Vrijeme	Mjesto
Opus Krste Hegedušića	Umjetnici: Vladan Jeremić i Rena Raedle, kustosica: Leila Topić	2025.	2. kat
On Kawara	Kustosice: Zdenka Badovinac, Martina Munivrana	prosinac, 2025.	2. kat

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	13.500,00	13.500,00	0,00	27.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	15.350,00	4.700,00	2.322,92	22.372,92

2.1.8.1. Ciklus izložbi 70/100 – retrospektivna izložba

Godina 2024. bila je obilježena dvjema obljetnicama – 70 godina postojanja Muzeja suvremene umjetnosti i stotom godišnjicom rođenja Julija Knifera, Ivana Picelja, Aleksandra Srneca i Josipa Vanište. U obljetničkom ciklusu izložbi 70/100 predstavljeni su opusi ovih umjetnika, pri čemu su izložbe Vanište, Knifera i Srneca temeljene na djelima iz zbirki Muzeja, dok je retrospektivna izložba Ivana Picelja realizirana u suradnji s Hrvatskim društvom likovnih umjetnika. Počeci djelovanja Muzeja usko su povezani s pojavom poslijeratnih avangardi, ne samo u tadašnjoj državi nego i u inozemstvu. Njihovo djelovanje bit će važno za neposredne ili posredne utjecaje na buduće pojave i pokrete u umjetnosti. Ivan Picelj i Aleksandar Srnec, članovi su Grupe EXAT 51, koja je početkom 1950-ih geometrijskom apstrakcijom otvorila put suvremenoj umjetnosti oslobađajući je doktrine sorealizma. Picelj je i jedan od osnivača važnog međunarodnog pokreta Nove tendencije te zajedno s Aleksandrom Srnecom i Julijem Kniferom sudjeluje na izložbama tog pokreta kojeg je udomila tadašnja Galerija suvremene umjetnosti, u vrijeme kada Zagreb prvi put postaje utjecajnim središtem na umjetničkoj karti Europe. Josip Vaništa i Julije Knifer, članovi su samozatajne grupe Gorgona (1959. – 1966.) koja je korjenito mijenjala definicije umjetnosti, a pojavljuje se usporedno sa srodnim progresivnim grupama i pokretima na Zapadu.

Muzej suvremene umjetnosti organizirao je sveobuhvatne retrospektive Aleksandra Srneca *Prisutna odsutnost* (2010.), Josipa Vanište *Ukidanje retrospektive* (2013.) i Julija Knifera *Bez kompromisa* (2014.), a u obljetničkoj godini, prvi put u MSU, u suradnji s Hrvatskim društvom likovnih umjetnika predstavljen je retrospektivno likovni opus Ivana Picelja.

2.1.8.1. Julije Knifer: iz zbirki MSU

Vrijeme i mjesto održavanja: 11.4. - 12.05.2024., 3. kat, sjever

Kustosica: Radmila Iva Janković

Broj posjetitelja: 1.755

Izložba Julija Knifera predstavila je radove iz zbirki MSU, uključujući crteže, slike i dokumentaciju, od najranijih radova do antologijskih djela. Serija *Autoportreta* iz 1949. godine označila je početak njegove umjetničke strategije ponavljanja, koja je kulminirala 1960-ih uvođenjem meandra kao dominantne forme. Prikazani radovi dokumentirali su njegov postupni prelazak na apstraktnu redukciju, eliminaciju boje i fokus na horizontalne i vertikalne odnose. Izložba je uključivala i Zapise iz 1976. te radove na papiru i platnu koji reflektiraju svjetlost kroz meditativnu uporabu crne boje i grafitne olovke. Poseban naglasak stavljen je na njegovu prvu veliku izložbu u tadašnjoj Galeriji suvremene umjetnosti 1966. godine, na kojoj je grupa Gorgona performansom odala priznanje njegovom radu. Kniferovi boravci u Njemačkoj tijekom 1970-ih omogućili su stvaranje velikih formata, uključujući monumentalni meandar *Arbeitsprozess* iz 1979. Izložba je istaknula kako je njegov opus, unatoč formalnoj redukciji, sadržavao istraživačke procese koji su redefinirali granice ponavljanja i razlike.

U vrijeme trajanja izložbe uz stručna vodstva, u suradnji s Institutom za suvremenu umjetnost, organiziran je međunarodni simpozij Julije Knifer 100 koji se održao 9. i 10. svibnja 2024.

2.1.8.2. Josip Vaništa: iz zbirki MSU

Vrijeme i mjesto održavanja: 11.4. - 12.05.2024., 3. kat, sjever

Kustosica: Kristina Bonjeković Stojković

Broj posjetitelja: 1.755

Izložba Josipa Vanište pružila je sažeti uvid u kompleksni stvaralački opus ovog umjetnika, obuhvaćajući crteže, slike, časopise, kolaže, objekte i korespondenciju prikupljane tijekom sedam desetljeća. Fokusirana na djela iz zbirke Muzeja, izložba je dokumentirala razvoj Vaniština umjetničkog jezika, od ranih radova iz pedesetih godina prošlog stoljeća do njegovih kasnijih stvaralačkih faza. Rani crteži, obilježeni vodoravnim, okomitim i kosim linijama, prikazali su Vaništin proces redukcije forme i traženja autonomije linije. Izložba je predstavila ključna djela nastala tijekom Vaniština djelovanja unutar grupe *Gorgona* (1959.–1966.), koja su redefinirala umjetničke prakse tog razdoblja. Radovi poput *Srebrne linije* i instalacije *Beskonačni štap / U čast Manetu* svjedočili su o napuštanju tradicionalnih oblika izražavanja i otvaranju prema konceptualnim praksama, anticipirajući pojave poput konceptualne umjetnosti, performansa i mail-arta. Važan dio izložbe predstavio je arhivsku građu koja je ukazivala na dugogodišnju povezanost Vanište i Muzeja. Prepiska umjetnika s kustosima, katalogi i dokumentacija retrospektivnih izložbi pružili su uvid u sustavno praćenje i valorizaciju njegovog opusa, od prvog samostalnog nastupa 1959. do retrospektive iz 2013. godine. U vrijeme trajanja izložbe uz stručna vodstva organiziran je razgovor s Nadom Beroš, kustosicom prve retrospektivne izložbe Josipa Vanište i autorom postava Nenadom Fabijanićem.

Vaništa i Knifer	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	0,00	0,00	0,00	0,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	0,00	0,00	1.415,54	1.415,54

2.1.8.3. Aleksandar Srnec: Iz zbirki MSU

Vrijeme i mjesto održavanja: 26.6.- 25.8.2024., 3. kat, sjever

Kustosica: Nataša Ivančević

Broj posjetitelja: 3.797

Stotu godišnjicu rođenja Aleksandra Srneca (Zagreb, 1924. – 2010.) i 70 godina osnutka MSU-a obilježili smo izložbom ključnih Srnecevih djela iz zbirki Muzeja, znanstveno-stručnim skupom i edukativnim aktivnostima. Izložba je obuhvatila većinu radova iz fundusa, koji svjedoče o kontinuiranom praćenju i prepoznavanju njegova raznorodnog opusa. Srnec je tijekom 1950-ih, kao član EXAT-a 51, uvodio apstrakciju i zalagao se za sintezu likovnih umjetnosti, čime je utjecao na prekid s doktrinom socijalističkog realizma. Njegovi interesi protezali su se od crteža i skulpture do luminokinetičkih objekata, ambijenata i grafičkog dizajna. Inovativnim pristupom uveo je pokret, prostor i svjetlost u skulpturu, stvarajući jedinstvene luminoambijente. Sudjelovao je na brojnim međunarodnim izložbama, uključujući Salon des Réalités Nouvelles u Parizu (1952.), Galeriju Denise René (1959.) i 35. Venecijansko bijenale (1970.), a izlagao je i na Novim tendencijama, koje su Zagreb pozicionirale na kulturnu kartu Europe.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	0,00	0,00	0,00	0,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	0,00	0,00	5.131,98	5.131,98

2.1.9. Teuta Gatolin: Kihke čuari

Vrijeme i mjesto održavanja: 22. 5. - 16. 6. 2024., 3. kat, sjever

Kustosica: Petra Cegur

Broj posjetitelja: 746

Izložba Teute Gatolin realizirana je povodom nagrade koju je Stručno vijeće MSU-a dodijelilo umjetnici za rad *Slaganje temelja*, predstavljen na 36. Salonu mladih 2022. godine. Na izložbi su predstavljena četiri djela – procesualne instalacije. Rad Teute Gatolin temelji se na istraživačkim i eksperimentalnim procesima te korištenju različitih tehnika, medija i materijala, što rezultira projektima otvorenima za promjene i naknadnu dogradnju.

Umjetnička praksa ove umjetnice mlađe generacije istražuje teme brige, ekološke održivosti, tehnologije i industrijskog nasljeđa. U svom radu integrira različite medije, od tradicionalne ručne izrade objekata šivanjem do primjene umjetne inteligencije, kroz koju istražuje odnos između "ljudskog" i "umjetnog".

U sklopu izložbe Teute Gatolin organiziran je popratni program za bolje upoznavanje publike s njezinom umjetničkom praksom. Prvi događaj, *artist walk & talk*, održan je 11. lipnja 2024. godine. Tijekom vođenog obilaska izložbe, umjetnica je predstavila svoj rad i ključne teme koje su u središtu njezina interesa. Drugi događaj bila je radionica veza pod nazivom *Uspori*, održana 15. lipnja 2024. godine. Inspirirana radovima Teute Gatolin, radionica je bila posvećena upcyclingu – stvaranju umjetničkih djela od recikliranih materijala.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	2.100,00	2.100,00	0,00	4.200,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.100,00	1.200,00	19,12	3.319,12

1.1.10. Izložba/Up Close

Vrijeme i mjesto održavanja: 28. 5. - 25. 8. 2024., 3. kat, sjever

Autorice: Mirta Pavić (MSU Zagreb), Tamara Trček Pečak (UL ALUO, Ljubljana), Nada Madžarac (MG+MSUM, Ljubljana)

Broj posjetitelja: 4.411

Izložba Izbliza/Up Close organizirana je u MSU nakon što je prethodne godine prikazana u Modernoj galeriji (MG) u Ljubljani (22. 12. 2022. – 16. 4. 2023.). Nastala je kroz dugogodišnju suradnju triju institucija: Akademije za likovnu umjetnost i oblikovanje Sveučilišta u Ljubljani (UL ALUO), Moderne galerije u Ljubljani (MG+MSUM) i Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu (MSU), uz sudjelovanje brojnih partnerskih institucija, muzeja i fakulteta s područja znanosti i umjetnosti. U Ljubljani je izložbu posjetilo 8.100 posjetitelja, a nagrađena je Valvasorovom nagradom Slovenskog muzejskog društva za jedinstvena postignuća u 2022. godini. U Zagrebu je izložba prikazana u izmijenjenom obliku, ali s istom koncepcijom, koja omogućuje novi pristup modernoj i suvremenoj baštini te pogled "iza scene". Izložba je prikazivala procese istraživanja, zaštite i konzervatorsko-restauratorskih zahvata na djelima iz fundusa MSU-a, Moderne galerije (MG+MSUM), Galerije Božidar Jakac u Kostanjevici na Krki i Ateljea Vasko Lipovac u Splitu. Izložba je približila posjetiteljima etičke probleme i izazove u očuvanju umjetničkih djela izrađenih od nekonvencionalnih materijala te omogućila bolje razumijevanje suvremenih djela kroz korištenje osjetila i konzervatorsko-restauratorskih alata. Prilagođena je ranjivim skupinama, omogućivši dodirivanje odabranih tehnoloških studija i materijala, što je rijetkost u muzejskom okruženju. Dodatno su uvedene zvučne interpretacije, koje su slijepima i slabovidnima, kao i drugim posjetiteljima, omogućile potpuniji doživljaj. Tijekom trajanja izložbe organizirana su vodstva za javnost, MSU prijatelje, MSU seniore, korisnike Klinike za psihijatriju Sv. Ivan, te za stručnu publiku, uključujući djelatnike Konzervatorskih odjela Ministarstva kulture i medija, Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode, Instituta za povijest umjetnosti i Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Projekt je rezultat suradnje hrvatskih i slovenskih muzeja i sveučilišta, a otvorio je nove perspektive u istraživanju i očuvanju modernih i suvremenih umjetničkih djela. Kao dio projekta nastala je i opsežna trojezična monografija *Od blizu / Izbliza / Up Close – Očuvanje, zaštita i konzerviranje-restauriranje modernih i suvremenih umjetničkih djela*, prva publikacija na hrvatskome i slovenskom jeziku koja se bavi očuvanjem moderne i suvremene umjetnosti.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	8.575,50	7.268,00	*300,00	16.143,50
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	6.700,00	5.000,00	2.605,30	14.305,30

* vlastita sredstva

2.1.11. Pícelj i prijatelji

Vrijeme i mjesto održavanja: 19.9.2024 - 2.2.2025., 3. kat, sjever
Autor: Zvonko Maković
Suradnice: Snježana Pintarić, Anja Picelj – Kosak
Asistentice: Bella Rupena (MSU), Nika Šimičić i Lorena Šimić (HDLU)
Broj posjetitelja: do 31.12.2024.: 5.712

Izložba *Picelj i prijatelji*, na stotu obljetnicu umjetnikova rođenja, realizirana je u suradnji s Hrvatskim društvom likovnih umjetnika. Predstavila je višeslojnu ulogu Ivana Picelja u povijesti hrvatske umjetnosti i kulture općenito. Jedan je od autora koji su ranih poratnih godina obilježili umjetničke strategije od dalekosežnog značenja i bio je dosljedan svojem izboru do kraja. Bilo bi nedovoljno promatrati Picelja isključivo kao umjetnika koji je unosio ključne inovacije u slikarstvo, objekte i grafički dizajn. Njegova uloga bila je šira i kompleksnija, od EXAT-a 51 do Nove tendencije, koja je Zagreb postavila na globalnu umjetničku kartu. Njegovo djelo povezano je hrvatsku umjetnost pedesetih godina s europskim središtima, dok je geometrijska apstrakcija upućivala na korijene povijesnih avangardi. Izložba je obuhvatila sve aspekte njegova djelovanja, uključujući djela bliskih umjetnika koji su dijelili slične strategije usmjerene prema radikalnoj novosti, oslanjajući se na nasljeđe Bauhausa, De Stijla i ruske avangarde. Predstavljena su i djela umjetnika poput Yaacova Agama, Getulia Alvianija, Hansa Arpa, Mihajla Arsovskog, Vojina Bakića, Vladimira Bonačića, Carlosa Cruz-Dieza, Ive Kaline, Julija Knifera, Vladimira Kristla, Almira Mavigniera, Françoisa Morelleta, Božidara Rašice, Jesúa Rafaela Sota, Aleksandra Srneca i Victora Vasarelyja.

Uz izložbu je održan i popratni program s predavanjima kustosa izložbe Zvonka Makovića (*Ivan Picelj - formativne godine i EXAT 51*), dr. sc. Koraljke Vlajo, voditeljice Zbirke grafičkog dizajna Muzeja za umjetnost i obrt (*Vizualni identiteti Ivana Picelja*), te dr. sc. Snježane Pintarić, suradnice na izložbi (*Piceljevi reljefi*). Održan je i okrugli stol *Picelj i Dabac – dugogodišnje kreativno prijateljstvo*, na kojem su sudjelovale Marina Benažić, dugogodišnja voditeljica Arhiva Tošo Dabac, i Bella Rupena, voditeljica Arhiva Tošo Dabac pri MSU.

Likovni postav izložbe, uz autora izložbe Zvonka Makovića, osmislio je arhitekt Dario Vlahović, dok je vizualni identitet izložbe dizajnirao Nedjeljko Špoljar. Uz izložbu je realizirana i dvojezična monografija *Ivan Picelj* na hrvatskom i engleskom jeziku, u izdanju Muzeja suvremene umjetnosti. Urednica je Snježana Pintarić, a autori tekstova su Stane Bernik, Ilaria Bignotti, Ješa Denegri, Zvonko Maković, Domitille d’Orgeval i Snježana Pintarić.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	5.900,00	0,00		
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	5.900,00	0,00	0,00	5.900,00

2.1.12. Kinematografije otpora: Milica Rakić – Crvena, da te nema...

Vrijeme i mjesto održavanja: 16.5. - 23.6.2024., Black Box
Kustosica: Leila Topić
Broj posjetitelja: 189

„Kinematografije otpora“ višegodišnji su muzejski program koji MSU razvija u suradnji sa Subversive Festivalom, predstavljajući međunarodne filmske autorice i autore čiji opus nastaje na sjecištima strategija i praksi suvremene umjetnosti i filma. Program spaja izražajne mogućnosti umjetničkog filma, filmskog eseja i eksperimenta.

„Kinematografije otpora“ bave se autorskim pozicijama koje se opiru srednjostrujaškim kanonima, a odlikuje ih intermedijalnost, intertekstualnost i otvorenost prema različitim temama. Otpor iz naziva projekta očituje se u nalaženju novih modela i pristupa, suprotstavljenih uobičajenim načinima promišljanja filma, proširene fotografije te filmske i multimedijske umjetnosti. Do sada su u sklopu „Kinematografija otpora“ prikazani opusi i video-instalacije umjetnica Maud Alpi (2018.), Sabine Mikelić (2019.), Nicole Hewitt (2021.), Jasmine Cibic (2023.) i Nike Autor (2023.). U namjeri da se zaokruži cjelovita slika regionalne filmske i video scene, 2024. godine predstavljen je film srpske umjetnice srednje generacije Milice Rakić, naslovljen *Crvena, da te nema, trebalo bi te izmisliti* (2022.). Uz filmsku projekciju, kustosica Leila Topić osmislila je izložbu koja formalno i tematski korespondira s fabulom filma o prijeratnoj komunističkoj kodnoj imena „Crvena“, podržavateljici umjetnosti čije su vrijednosti i aktivnosti bile marginalizirane, a feministička borba dovedena u pitanje nakon 1945. godine. Za realizaciju izložbe bilo je potrebno opremiti pojedine radove iz Zbirke MSU-a. Uz filmsku projekciju prikazani su radovi sljedećih umjetnika: Vojin Bakić, Biserka Baretić, Jagoda Buić, Sonia Delaunay, Ivo Dulčić, Dušan Džamonja, Vera Fischer, Oskar Herman, Ljubo Ivančić, Marijan

Jevšovar, Ksenija Kantoci, Albert Kinert, Vladimir Kristl, Ferdinand Kulmer, Fernand Léger, Piet Mondrian, Antun Motika, Edo Murtić, Ivan Picelj, Sophie Taeuber-Arp, Milivoj Uzelac i Josip Vaništa. Uz izložbu su producirani i novi radovi Milice Rakić kako bi se postigla ravnoteža između suvremene i moderne umjetnosti, u suradnji s tiskarom Kerschhoffset. Na hrvatski i engleski jezik preveden je esej beogradskog teoretičara Stevana Vukovića, koji prati i objašnjava filmske postupke i motivaciju umjetnice za ovaj specifičan filmski projekt.

Uz otvorenje izložbe, održan je razgovor s umjetnicom Milicom Rakić i kustosom Vladimirom Bjeličićem dok je diskurzivni program obuhvatio razgovor s Igorom Zidićem i Jasnom Galjer.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	5.500,00	3.900,00	0,00	9.400,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	6.000,00	1.800,00	0,00	7.800,00

7.1.14. *Mogućnosti za '24 – Marta Katavić - Svaka obična radnja tamo je neobična*

Vrijeme i mjesto održavanja: 4.7. - 18.8.2024., Black Box

Kustosica: Leila Topić

Broj posjetitelja: 2.971

U četvrtoj godini projekta *Mogućnosti* predstavili smo izložbu slikarice Marte Katavić. Projekt, koji je pokrenula kustosica Leila Topić u suradnji s Akademijom likovnih umjetnosti, osmišljen je za jačanje suradnje između kustosa, umjetnika i publike te olakšavanje profesionalnog razvoja mladih umjetnika. O izboru umjetnika ove su godine odlučivali Ivan Slipčević, Josip Zanki, Vlasta Žanić, Renata Šparada i Leila Topić.

Izložba *Marte Katavić, Svaka obična radnja tamo je neobična*, obuhvatila je ulja na platnu, akvarele, fotografije, dokumentarni film i skice nastale tijekom studijskog putovanja studenata i profesora zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti u Meksiko. Cilj putovanja bio je istražiti kolonijalni imaginarij o Drugome u kontekstu zapadnog kulturnog konstrukta. Marta Katavić koristila je autoetnografski pristup, bilježeći subjektivne doživljaje unutar društvenog konteksta, od trenutnih impresija do refleksivnih slika nastalih s odmakom. Za izložbu su producirani i dodatno obrađeni radovi, uključujući fotografije i djela na aluminijskim i metalnim pločama, uz prilagodbu izložbenog prostora s vitrinama i postamentima. Foto-dokumentaciju izložbe izradio je Šimun Bućan, a publikacija je planirana za 2025. godinu.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	3.500,00	3.100,00	0,00	6.600,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	3.500,00	1.000,00	889,71	5.389,71

7.1.15. *Jonas Staal: Propagandna stanica*

Vrijeme i mjesto održavanja: 5.10. – 20.10. 2024., Black Box

Kustosica: Jasna Jakšić

Broj posjetitelja: 1.678

U sklopu putujuće izložbe Jonasa Staala *Propagandna stanica* bilo je predstavljeno sedam video radova koji su na različite načine istraživali propagandu u suvremenom svijetu – od financijske i ekstremno desničarske do liberalne i predkambrijske propagande. Video radovi bili su smješteni unutar drvene konstrukcije dizajnirane kao obrnuti panoptikon. Sagledavajući sve iz središta, publika je zauzimala emancipatorno stajalište, postajući gospodar propagande. Na velikom platnu bio je prikazan umjetnikov video-esej *Teatar propagande*.

Tijekom otvorenja i trajanja izložbe, u sklopu *Škole propagande*, održao se niz predavanja, razgovora i prezentacija o emancipatornom potencijalu propagande i afirmativnim zagovaračkim kampanjama za pravednije društvo.

Instalacija je koristila koncept panoptikona, povijesnog modela zatvora koji je čuvarima omogućavao nadgledanje zatvorenika iz središnje točke, a kasnije je postao metafora za sveprisutni nadzor u suvremenom društvu. No, ulaskom u instalaciju, posjetitelji su se našli u obrnutom panoptikonu: promatrač je nadgledao propagandista. U svakoj od ćelija

koje su okruživale *Propagandnu stanicu* bio je prikazan jedan od suvremenih propagandnih modela aktivnih u demokracijama – od liberalne i financijske do klimatske propagande.

Instalacija je uključivala i *Školu propagande* – diskurzivni program radionica, čitalačkih grupa, projekcija i razgovora, s ciljem proučavanja suvremene propagande i razvoja alternativnih (kontra)propagandnih modela.

Popratni program izložbe obuhvatio je niz događanja koja su istraživala suvremene aspekte propagande. Program je započeo 5. 9. otvorenjem izložbe i *Školom propagande* s Igorom Grubićem, Jonasom Staalom i Beti Žerovc.

Slijedili su prezentacija Političke škole za umjetnike kolektiva BLOK (17. 9.) i izlaganje *Solidarnost i propaganda* Petre Matić i Majda Nasrallaha (24. 9.). Promocija knjige Branke Stipančić o Grupe šestorice autora i čitalački kružok Inicijative za slobodnu Palestinu održani su 2.10. Program je zaključen radionicom Majda Nasrallaha (11. 10) i izlaganjem Sanje Horvatničić i Luje Parežanina *Slovo, papir, kuća* (18. 10).

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA				
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	15.200,00	2.000,00	495,88	21.549,38

2.1.15. Podijeljeno vrijeme: Krici i šaputanja / Studio Imitacija života 1987. – 1991.

Vrijeme i mjesto održavanja: 7. 11. 2024. – 12. 1. 2025., Black Box

Kustosica: Martina Munivrana

Broj posjetitelja: do 31.12.2024.: 1.037

Trideset i tri godine nakon prestanka suradnje, umjetnički dvojac Fritz i Serdarević predstavili su se izložbom *Podijeljeno vrijeme*, koja okuplja njihovu zajedničku umjetničku produkciju sastavljenu od likovnih radova, dokumentacije instalacija u javnom prostoru i glazbeno-scenskih priredbi. Jedan od svakako najvažnijih i najzanimljivijih primjera umjetničke produkcije s kraja osamdesetih i početka devedesetih godina 20. stoljeća, koja je svojom slojevitosti i „alternativnom“, odnosno novom estetikom postavila kanone neke nove globalnosti, izmičući prepoznatljivim narativima, jest zajedničko djelovanje umjetničkog dvojca Darka Fritza i Željka Serdarevića u okvirima zagrebačke likovne scene.

Njihovo zajedničko djelovanje započelo je 1987. objavom programske brošure *Krici i šaputanja*, kojom je ovaj umjetnički dvojac najavio trogodišnji plan suradnje na području likovnosti, dizajna i glazbeno-scenskih priredbi. U isto su vrijeme bili angažirani na realizaciji grafičkih i scenskih rješenja za kazališne i kulturne institucije, koje su potpisivali imenom *Studio Imitacija života*. Dvojica tada mladih studenata, reagirajući na tadašnju strategiju razvijanja novih metoda suvremenosti, koja im se činila nedostatnom, kroz zajednički stav „sve je već prikazano, umjetnost je uspostavljanje novih odnosa među postojećim oblicima“, započela su istraživanje novih alternativnih modela djelovanja.

Unatoč relativno kratkom vremenskom trajanju, *Krici i šaputanja* i *Studio Imitacija života* ostavili su vrlo snažan utjecaj na zagrebačku likovnu scenu te na njezine protagoniste i pratitelje. Svojim zajedničkim djelovanjem osnažili su određene aspekte promjena koje su se događale u okvirima globalnosti, ali i tranzicije između ustaljenih formi i nove težnje prema suvremenosti i novoj subjektivnosti. Originalni i svoji, bliski, slični, ali i različiti, u trenutku trajanja govorili su i razumjeli se istim jezikom nove estetike i vizualnog i emotivnog doživljaja stvarnosti i osobnih pozicija. Iako se neformalno njihov utjecaj najviše prepoznaje na području grafičkog dizajna, smatram da su u razdoblju u kojem su djelovali, ali i nakon njega, kroz poigravanje različitim elementima i značenjima, otvorili neke nove prostore vizualnih komunikacija, likovnosti, izvedbe, identiteta i višeznačne subjektivnosti. Uz izložbu realizirana je brošura.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	7.500,00	6.500,00	* 500,00 ** 2.000,00	16.500,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	7.500,00	2.800,00	0,00	10.300,00

* vlastita sredstva

** donacije

7.1.16. Kata Mijatović: Polje, VR instalacija

Vrijeme i mjesto održavanja: 12. – 17. 3. 2024., Black Box

Kustosica: Martina Munivrana

Broj posjetitelja: 30

Polje je virtualna inačica online projekta *Arhiv snova* (www.arhivsnova.hr), domene nastale 2013. godine za 55. Venecijansko bijenale, u sklopu izložbe *Između neba i zemlje*, u koju korisnici mogu odlagati svoje tekstualne zapise snova. Do sada je u Arhiv zaprimljeno više od 2.200 snova na različitim jezicima. Zahvaljujući globalnom odazivu i prikupljenim snovima, stvoren je svojevrsni bazen snova, u kojem introspektivni i hermetični zapisi, u kontekstu Arhiva, svjedoče o sposobnosti ljudskog uma da u nesvjesnom stvara slike svjetova izvan kontrole svjesnog "ja". Prezentacija projekta održana je u Black Boxu MSU-a, gdje su bili postavljeni računalo s aktiviranom aplikacijom, kišobran i VR set. Tijekom prezentacije asistenti su pružali tehničku podršku posjetiteljima pri korištenju aplikacije, uključujući ulazak i kretanje kroz Polje.

Interaktivna VR instalacija *Polje*, realizirana u mixed reality mediju, nastala je 2018. godine u sklopu projekta MARTA (*Mixed Reality Kunst im öffentlichen Raum*) na Sveučilištu za primijenjene znanosti u Düsseldorfu (*Hochschule Düsseldorf, Faculty of Media*). Projekt je realiziran na poziv kustosice Ivane Družetić, u suradnji s tvrtkom LAVA Labs.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	1.800,00	1.300,00	0,00	3.100,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	1.800,00	800,00	97,85	2.697,85

8.1.17. Jan St. Werner, Sarah Schmalzer - pripremni radovi za samostalnu izložbu

Vrijeme održavanja: 1.3. - 31.12.2024.

Kustosica: Ana Škegro

Samostalna izložba umjetnika i skladatelja Jana St. Wenera, planira se za 2025. godinu u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu. Werner, najpoznatiji kao član dua Mouse on Mars, pretvorit će MSU u zvučni prostor. Njegova samostalna izložba će biti osmišljena posebno za prostore MSU-a radi čega su potrebni prethodni pripremni radovi i istraživanje - dolazak umjetnika i njegovih suradnika u Zagreb, istraživanje prostora i arhitekture zgrade Muzeja, eksperimenti s postojećim zvučnicima u interijeru i eksterijeru zgrade, sastanci s drugim suradnicima u alternativnim prostorima izvedbi. Izložbi je prethodilo dinamično istraživanje zvuka kroz izradu posebnih interaktivnih panela koji usmjeravaju zvuk u vanjske površine zgrade Muzeja, stvarajući zanimljive refleksije i igru s posjetiteljima. Svojim dvjema eksperimentalnim zvučnim postajama, naziva Polja uzbuđljivosti, Werner nam omogućuje arhitekturu zagrebačkog Muzeja suvremene umjetnosti doživjeti na svjestan i nekonvencionalan način. Instalacija djeluje kao pojačivač zvuka za cijelu zgradu i vanjski prostor, i to u dijalogu s posjetiteljima zgrade. Posjetitelj postavlja jedan zvučnik u aktivnu rotaciju i na taj način pokreće zvučne signale u različitim smjerovima, omogućujući nam da sluhom iskusimo i istražimo prostor Muzeja i njegove okoline na različitim zvučnim frekvencijama. Povrh toga, samo uho se aktivira i čuje fantomske zvukove. Ove dvije zvučne situacije – jedna malena i zatvorena ispred zgrade Muzeja, a druga velika, iza zgrade Muzeja – su-kreiraju kompoziciju djela. Kompozicija uključuje dva prostora, kao i namjerno neskladno zamišljeno kretanje posjetitelja prostorom izložbe. Iako ova dva 'dvorišta' zajedno tvore cjelokupan arhitektonski koncept, previše su udaljena da bi se iskusi skupa i istovremeno. Kako ih posjetitelj obilazi, ona postaju isprepletene: sjećamo se određenih zvukova, odraza i perspektiva te ih pripajamo iskustvu udaljenije okoline. U individualnom iskustvu, koordinate zvuka i okoline se sljubljuju u jedno. Sastavni dio ovog umjetničkog djela su povećana svijest o arhitekturi, prostoru te našem osobnom slušnom i vizualnom iskustvu u igri udaljenosti i blizine. Autor: Jan St. Werner, u suradnji s Michaelom Akstallerom, Thomasom Richterom, Oliverom Mayerom i Marcinom Pietruszewskim.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	3.510,00	2.300,00	1.000,00	6.810,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	4.000,00	0,00	0,00	3.729,98

3.1.18. Izložba Vidljive

Međuinstitucionalna suradnja

Suradnja: Umjetnička galerija u Dubrovniku, Muzej likovnih umjetnosti u Osijeku, Galerija umjetnina u Splitu i Muzej moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci

Voditeljica projekta: Martina Munivrana

Muzej suvremene umjetnosti, u suradnji s Umjetničkom galerijom u Dubrovniku, Muzejom likovnih umjetnosti u Osijeku, Galerijom umjetnina u Splitu i Muzejom moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci, u svibnju 2023. godine otvorio je izložbu Vidljive. Izložba je pružila pregled recentnog stvaralaštva umjetnica kako bi se naglasila nužnost ravnopravne vidljivosti i zastupljenosti autorica u muzejskim zbirkama i programima. Na izložbi su bili predstavljeni radovi iz muzejskih zbirki te djela u vlasništvu umjetnica.

Nakon zagrebačkog predstavljanja, izložba je u prosincu 2023. predstavljena u MMSU Rijeka, a 22. veljače 2024. preselila se u Galeriju umjetnina u Splitu. Na otvorenju u Splitu sudjelovale su Ana Škegro, kustosica izložbe, Martina Munivrana, autorica projekta, i Vesna Meštrić, ravnateljica MSU-a. U sklopu splitskog predstavljanja, 20. ožujka održana je promocija knjige Vlaste Delimar Voćarska 5, na kojoj su sudjelovale Vlasta Delimar i Martina Munivrana. Sljedeći dan, 21. ožujka, u Galeriji umjetnina održana je panel-diskusija Muzejski otkupi i zastupljenost umjetnica u muzejskim programima – izazovi i perspektive, na kojoj su, uz ostale, sudjelovale Vesna Meštrić i Martina Munivrana. Nakon Splita, izložba je 13. travnja 2024. otvorena u Umjetničkoj galeriji u Dubrovniku. Na otvorenju su bile prisutne Ana Škegro, Martina Munivrana i ravnateljica MSU Vesna Meštrić. U sklopu dubrovačkog predstavljanja, 8. svibnja održano je predstavljanje knjige Vlaste Delimar Voćarska 5, uz sudjelovanje autorice i Martine Munivrane. Zbog zatvaranja Muzeja likovnih umjetnosti u Osijeku radi rekonstrukcije i obnove, izložba Vidljive nije mogla biti održana. Kako bi se projekt nastavio, 26. travnja održan je sastanak Vesne Meštrić i Martine Munivrane s Eduardom Hudolinom, ravnateljem Muzeja likovnih umjetnosti, i Valentinom Radoš, muzejskom savjetnicom i članicom kustoskog tima izložbe. Na sastanku je dogovoreno da se, s obzirom na ograničenja prostora, performansi u sklopu izložbe održe u kulturnim prostorima u Osijeku do kraja godine. Fotografije izvedbi bit će uključene u katalog izložbe, čime će se osigurati kontinuitet projekta i omogućiti daljnja vidljivost umjetnica.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	1.500,00	1.500,00	0,00	3.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.500,00	0,00	1.596,24	4.096,24

3.1. PROGRAMI STRUČNIH ODJELA

3.1.1. Odjel Zbirki

Voditeljica: Martina Munivrana, muzejska savjetnica

Tijekom 2024. godine, Odjel zbirki sustavno je provodio stručne poslove koji su uključivali inventarizaciju novih akvizicija, katalogizaciju građe, stručnu obradu i dokumentaciju te preventivnu zaštitu umjetničkih djela. Poseban naglasak stavljen je na radove iz Zbirke slikarstva, pri čemu su implementirane mjere stabilizacije kako bi se sanirali potencijalni rizici za čuvanje umjetnina. Kroz redovite stručne aktivnosti tijekom 2024. godine redefiniran je smjer razvoja zbirki, s posebnim fokusom na identificiranje i popunjavanje ključnih praznina u fondusu. Posebno je uočena nedovoljna zastupljenost radova autorica i autora koji su imali značajnu ulogu u oblikovanju umjetničkih praksi i tendencija od devedesetih godina 20. stoljeća do danas. Ova spoznaja potaknula je redefiniranje prioriteta u procesu otkupa i donacija, s ciljem obogaćivanja zbirki i njihove usklađenosti s dinamikom suvremene umjetničke produkcije. Stručna obrada umjetničke građe provođena je u muzejskoj bazi podataka M++, uz redovito održavanje sustava i tehničku podršku tvrtke Link2 d.o.o. Ove aktivnosti predstavljaju temelj za očuvanje i dostupnost zbirki, pridonoseći stvaranju podloga za buduća istraživanja, izložbenu djelatnost i edukativne programe.

Povodom 70. obljetnice osnivanja MSU-a organizirane su tri izložbe iz fundusa, posvećene istaknutim autorima hrvatske umjetnosti: Josipu Vaništi, Aleksandru Srneću i Juliju Kniferu. Ove izložbe istaknule su važnu zastupljenost radova ovih autora u zbirkama MSU-a. Prikazani radovi, ključni za razumijevanje njihova stvaralaštva, potvrdili su ulogu Muzeja u očuvanju, prezentaciji i promociji hrvatske umjetničke baštine te istaknule značaj zbirki MSU-a u istraživanju i prikazu nacionalne umjetnosti, čineći ih referentnima u domaćem i međunarodnom kontekstu. Uz

izložbeni program, održane su stručne i znanstvene konferencije posvećene Aleksandru Srneću i Juliju Kniferu. Ove konferencije okupile su domaće i međunarodne stručnjake iz područja povijesti umjetnosti, muzeologije i suvremene umjetničke teorije. Kroz izlaganja, rasprave i panel-diskusije, sudionici su predstavili nova istraživanja i interpretativne uvide u umjetničke opuse ovih autora, doprinoseći širenju stručne analize njihovog stvaralaštva.

U ovoj obljetničkoj godini, MSU je također ponovno aktivirao *Dvostruki tobogan* Carstena Höllera, rad koji je bio projektiran za novu zgradu i stavljen u funkciju nakon više od pet godina.

Stručni rad kustosa uključivao je objavljivanje radova u stručnim publikacijama, sudjelovanje na konferencijama i skupovima te praćenje izložbi i drugih umjetničkih manifestacija. U tom kontekstu, izdvajamo sudjelovanje kustosica na 60. Venecijanskom bijenalu, kao i sudjelovanje MSU-a na otvorenju izložbe *Electric Dreams* u Tate Modernu. Na ovoj prestižnoj izložbi, organiziranoj u studenom, bili su predstavljeni radovi Aleksandra Srneća iz zbirke MSU-a kao i arhivska građa iz Odjela dokumentacije. Poziv je stigao od Catherine Wood, programske direktorice Tate Moderna, čime je potvrđena međunarodna relevantnost Muzeja i njegovih zbirki.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	52.285,00	40.715,00	0,00	93.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	13.570,00	0,00	200,00	13.770,00

3.1.1.1. Arhiv Tošo Dabac

Voditeljica: Ivana Janković / Bella Rupena, kustosica, zamjena za bolovanje za Ivanu Janković

Digitalizacija fotografske i dokumentarne građe

U Arhivu Tošo Dabac kontinuirano se radi na stručnoj obradi fotografske i dokumentarne građe te digitalizaciji i digitalnoj obradi negatifa i dokumentarne građe, prvenstveno radi preventivne zaštite izvornika i osiguravanja digitalne preglednosti građe za ekranizaciju potražiteljima fundusa u prostoru Zbirke, kao i online. U planu je projekt online zbirki MSU-a, koji bi korisnicima omogućio pregledavanje fotografskog opusa Toše Dabca na mrežnim stranicama MSU-a. Voditeljica Bella Rupena, u suradnji s muzejskom informatičarkom Sanelom Tepić, napravila je izbor od 2.430 fotografskih jedinica koje će biti prikazane online. Na odabiru i klasifikaciji građe za digitalizaciju tijekom 2024. godine radila je kustosica Bella Rupena. Na poslovima digitalizacije fotografske i dokumentarne građe te preventivne zaštite radili su vanjski suradnici Tea Matijević i Davor Zupčić, kao i studentice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ana Sabo i Martika Gönz. U programu *Digitalizacija fotografske i dokumentarne građe* skenirano je ukupno 11.674 jedinice fotografske građe (10.064 u JPG formatu i 1.610 u TIFF formatu, od čega 5.022 pozitiviva i 6.649 negatifa) te 252 jedinice dokumentarne građe (većinom u TIFF formatu), dokumentacija povezana s radom Toše Dabca. Skenovi su preglednog karaktera i skenirani u rezoluciji od 600 dpi.

Preventivna zaštita građe Arhiva Tošo Dabac

U Arhivu Tošo Dabac je nastavljen rad na preventivnoj zaštiti građe s naglaskom na zaštitu dokumentarne građe od 1932. do 1965. godine. Dokumentarna građa pohranjena je u spremnike beskiselinskog sastava - ovojnice i kutije. Na poslovima preventivne zaštite osim voditeljice radile su studentice Filozofskog fakulteta u sklopu mentorskog programa na Odsjeku za informacijske znanosti: Karla Feliks, Dora Marocchini, Lara Zorinić, Martika Gönz i Ana Sabo. Studentice je mentorirala Bella Rupena, voditeljica Arhiva Tošo Dabac.

Ukupno je preventivno zaštićeno: 1400 jedinica dokumentarne građe. Nadalje, preventivno je zaštićeno 3.650 negatifa formata 6x6 cm.

Dani fotografije Arhiva Tošo Dabac: ATD dijalozi: fotoarhiv feat. muzej fotografije

Vrijeme i mjesto održavanja: 12.12.2024 - 28.2.2025., prostor Okidača, 2. kat – sjever
Kustosice: Draženka Jalšić Ernečić, Bella Rupena

Izložba ATD dijalozi: fotoarhiv feat. muzej fotografije realizirana je u okviru ciklusa Okidači. U izložbenom prostoru suradnik, umjetnički fotograf Janko Belaj, sudjelovao je u uprizorenju tamne komore Toše Dabca i predmeta iz njegova kulturnog fotografskog atelijera u Ilici 17. Uz nju su bili izloženi efemerni predmeti iz značajnih fotografskih atelijera druge polovice 20. stoljeća te fotografske slike koje su kroz legendu predmeta naglašavale razliku između biti i bitka u radu umjetnika. Izložba je istaknula dijalog između brige o fotografiji kao arhivskom gradivu i kao muzejskom predmetu, naglašavajući važnost suradnje između fotografskih arhiva i muzeja.

Naglasak na suradnji otvorio je pitanje potrebe za nacionalnim muzejem fotografije, u kojem bi fotografska slika, fizički predmeti, negativi i procesi čuvali cjelovitost fotografskog naslijeđa. Izložba *ATD dijalozi: fotoarhiv feat. muzej*

fotografije predstavila je mali uzorak predmeta iz tamnih komora ateljea istaknutih fotografa i umjetnika poput Toše Dabca, Marije Braut, Borisa Cvjetanovića, Josipa Klarice, Ane Opalić, Ivana Posavca, Mije Vesovića, Gorana Vranića, Slavke i Milana Pavića te Škole primijenjene umjetnosti i dizajna. Većina autora čiji su predmeti prikazani zastupljena je u fondusu Muzeja, čime je otvoreno pitanje o čuvanju njihovih cjelovitih opusa, osobnih dokumenata i ateljea.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	13.742,00	0,00	0,00	13.742,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	13.200,00	0,00	1.099,53	14.299,53

3.1.1.2. Atelijer Kožarić

Voditeljica: Radmila Iva Janković, viša kustosica

Digitalizacija zbirke „Atelijer Kožarić“

U 2024. digitalizirano je 84 djela među kojima su skulpture, refefi, ready-made, crteži i slike, te nekoliko etnografskih predmeta koji se nalaze u zbirci. Radove je fotografirala vanjska suradnica Ana Opalić. Digitalizacija građe Atelijera Kožarić omogućava digitalnu dostupnost građe za istraživanje i pretraživanje posredstvom mrežnih stranica MSU te omogućava zaštitu građe stvaranjem fototeke za pohranu i za on-line zbirku sustavnim nadopunjavanjem fonda digitalnih preslika. Rezultat digitalizacije je izvedena i dostupna, širokoj i stručnoj javnosti, fotodokumentacija o muzejskoj građi zbirke, kao i kvalitetna dokumentacija master snimki za potrebe izdavačke djelatnosti (kataloga, deplijana, plakata izložbi) i suradnje s medijima (promidžba događanja, tisak, časopisi) usustavljena u digitalnu bazu podataka. Digitalizacijom se posredno ostvaruje zaštita građe jer se osiguranjem pristupa digitalnim preslikama smanjuje korištenje i manipulacija izvornika.

U procesu pripreme djela za digitalizaciju sudjelovali su: Radmila Iva Janković, voditeljica Atelijera Kožarić (odabir); muzejski tehničari: Filip Zima, Ivan Tudek, Dalibor Cicvara i Mirjana Grab (manipulacija eksponatima). Muzejska informatičarka Sanela Tepić fotografije je prilagodila inventarnom programu m++ i povezala ih s bazom podataka.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	1.000,00	0,00	0,00	1.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	1.000,00	0,00	0,00	1.000,00

Atelijer Kožarić: Laboratorij za ožvljavanje

Marko Tadić: Kuhinja / The Kitchen

Vrijeme i mjesto održavanja: 12.9. - 24.11.2024, Prostor Okidača, 2. kat – sjever

Kustosica: Radmila Iva Janković

Premda je Kožarić slovio kao dobar kuhar i u jednom je projektu kuhinjski namještaj čak prisvojio kao vlastiti rad, kuhinje na izložbi u doslovnom smislu nije bilo. Naziv izložbe metafora je stanja u kojem se zatečene stvari dovršavaju umjetničkom preradom iskustva. U svijetu koji obojica umjetnika percipiraju kao polje otvorenih mogućnosti ili, kako tumači Tadić, kao konstantnu vizualnu poeziju, glavni akter postao je sam Ivan Kožarić.

Za ambijent „Kuhinja“ Marko Tadić se kao glavnim radnim materijalom poslužio različitim artefaktima iz Atelijera Kožarić (skulpture, asamblaži, kalupi, uporabni predmeti...), fotografijama koje je izvukao iz goleme arhive Atelijera te vlastitim kolažima, koji su od otpadnog radnog materijala nastajali u sličnim procesima kao npr. Kožarićeve „Spontane skulpture“. Sve je to neopterećeno kombinirao u imaginarnom prostoru življenja koji je stvorio zamjenjujući klasične muzejske postamente pronađenim rabljenim namještajem kako bi, baš kao što je to radio i Kožarić, poticao nastajanje i postojanje nekih novih, drugačijih konstelacija koje se počinju događati kada čvrste granice između različitih svjetova postaju nevažne.

Uz izložbu je objavljen dvojezični katalog (22 stranice, meki uvez, fotografije u boji) u kojem Marko Tadić u intervjuu s kustosicom izložbe tumači svoj pristup stvaranju dubinski povezan s Kožarićevom poetikom otvorenog djela.

U sklopu popratnog programa Marko Tadić je 30. listopada održao vodstvo („Poziv gladnima umjetnosti“), a 22.

studenog održan je „Razgovor o kuhinji“, u kojemu se govorilo o stvaralačkim poetikama oba umjetnika, Ivana Kožarića i Marka Tadića. Razgovor je vodila Radmila Iva Janković.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	2.000,00	2.500,00	2.982,00	7.482,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.000,00	1.000,00	56,65	2.056,65

3.1.1.3. Zbirka Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter

Voditeljica: Vesna Meštrić, muzejska savjetnica

Ukupan broj posjetitelja programa Zbirke Richter: 1.012

Preventivna zaštita

U 2024. godini nastavljeni su poslovi obrade i preventivne zaštite Arhiva Vjenceslava Richtera, u skladu s dodijeljenim sredstvima i programskim planom. Provedeni su standardizirani postupci koji uključuju: zaštitu papirnate građe beskiselinskim papirom, uklanjanje sloja prašine s površine dokumenata korištenjem odgovarajućih četki, inventiranje i pospremanje dokumenata u zaštitne arhivske kutije i upis podataka u digitalnu bazu. Tijekom ove godine obrađeno je ukupno 100 dokumenata, datiranih između 1960. i 1970. godine. Svaki dokument je pojedinačno numeriran i povezan s odgovarajućim digitalnim zapisom. Podaci o dokumentima upisani su u Excel tablicu, koja sadrži osnovne informacije: broj, autora, vrstu dokumenta, sadržaj, opis, godinu, dimenzije, oznaku arhivske kutije i fascikla, naziv skeniranog zapisa, ključne riječi i smještaj. Na poslovima obrade i preventivne zaštite angažiran je vanjski suradnik koji je stručno obrađivao građu sukladno praksama u arhivistici i muzejskom radu. Ovi postupci osiguravaju očuvanje vrijedne arhivske građe te njezinu dostupnost za daljnje istraživanje i prezentaciju, čime se doprinosi dugoročnom očuvanju kulturne baštine Vjenceslava Richtera.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	1.199,00	0,00	0,00	1.199,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	1.190,00	0,00	0,00	1.190,00

Edukativni program

Zbirka Richter je otvorena za javnost srijedom i subotom od 11 do 16 sati kada posjetitelji uz stručno vodstvo mogu razgledati stan arhitekta Richtera i park skulptura. Tijekom 2024. godine, u Zbirci Richter održan je raznovrstan program radionica i edukativnih aktivnosti koji su istaknuli značaj interdisciplinarnog pristupa umjetnosti, arhitekturi i ekologiji.

Ciklus radionica *Idemo na Vrhovec* osmišljen je kao edukativno-kreativni program koji je okupio različite dobne skupine posjetitelja. Cilj programa bio je istraživanje umjetničkog i arhitektonskog nasljeđa Vjenceslava Richtera kroz interaktivne aktivnosti i kreativne procese. Program je uključivao radionice za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta. Radionice *Čitaj, crtaj, slikaj*, održane pod vodstvom odgojiteljice djece predškolskog uzrasta Lane Gospodnetić, bile su posebno osmišljene za djecu predškolskog uzrasta. Cilj radionica bio je poticanje kreativnog izraza kroz kombinaciju čitanja, crtanja i slikanja. Tijekom četiri održane radionice (13. travnja, 27. travnja, 11. svibnja i 15. lipnja) sudjelovalo je ukupno 46 djece. Radionice koje su vodili Ela Junaković i Tin Marušić, bile su usmjerene na djecu osnovnoškolskog uzrasta. Kroz tri održane radionice (20. travnja, 4. svibnja i 18. svibnja) sudjelovalo je ukupno 23 polaznika. Posebnu pažnju izazvala je radionica *Kompjuterom ne treba slikati kao što je to činio Mondrian...*, održana 19. studenoga u sklopu programa Mala škola revolucije. Voditeljice Iva Šojat i Teuta Kos osmislile su radionicu koja istražuje mogućnosti umjetne inteligencije i digitalnih tehnologija u umjetničkom stvaralaštvu, pružajući sudionicima priliku za inovativno izražavanje kroz suvremene tehnološke alate.

Vikend šetnje pod nazivom *Ulična šuma*, koje je vodila umjetnica Nika Radić održane su 26. i 27. listopada te 2. i 3. studenoga. Program je privukao ukupno 68 sudionika, koji su kroz ove istraživali odnos prirode i urbanog okruženja. Sudionici su kroz razgovore i vođene šetnje promišljali o suživotu prirode i gradskih prostora, naglašavajući važnost očuvanja zelenih površina. Ove šetnje dio su izložbenog projekta Nike Radić koji će se predstaviti izložbom u ciklusu SintArt u 2025. godini.

Osim navedenih aktivnosti, nastavljena je i višegodišnja suradnja s dječjim vrtićem Špansko kroz projekt *Umjetnost i djeca*. Djeca su kroz osmišljene aktivnosti inspirirane stvaralaštvom Vjenceslava Richtera razvijala kreativnost te istraživala boje, tehnike i materijale. Završna jednodnevna izložba dječjih radova održana je 8. lipnja u Zbirci Richter. Nastava studenata Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pod vodstvom prof. Idis Turata, realizirana je tijekom cijele godine. Studenti su kroz teorijska predavanja i praktične zadatke istraživali arhitektonsko urbanističke teme.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	6.000,00	2.000,00	0,00	8.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	6.000,00	2.454,56	1.194,18	9.648,74

* muzej otvoren mladima

Sint Art 17: Driant Zeneli, Dolina čudnih ljubavnika

Vrijeme održavanja: 3.12. 2024. – 3. 3. 2025.

Kustosica: Leila Topić

Nagrađivani i priznati umjetnik mlađeg naraštaja Driant Zeneli, gostujući je umjetnik u ciklusu izložbi SintArt Zbirke Richter. U središtu projekta *Dolina čudnih ljubavnika* što ga je Driant Zeneli osmislio za Zbirku Richter je dojmljiv i emotivan film o čudnim ljubavnicima koji nastaje usred krize izazvane iskapanjem litija i borbe za ekološku i okolišnu pravdu na zapadnom Balkanu. Središnji protagonist pripovijesti maleni je list koji utjelovljuje krhkost i ranjivost suvremenog čovjeka. Driant Zeneli koristi sliku ljubavljvu opsjednutog lista kao metaforu potpune otvorenosti i ranjivosti, ali istodobno i paradoksalno, odvažnog junaka koji beskompromisno slijedi svoju viziju bez obzira na gubitak iluzija tijekom vlastite misije. U ostalim filmskim pripovijestima *The Firefly keeps falling and the Snake keeps growing* (2022.) i *How deep can a Dragonfly swim under the Ocean?* (2021.), koji zajedno čine intervenciju ključni protagonisti su neljudski junaci: krijesnica i vilin konjic. Animirani, neljudski junaci pripovijedaju priče nastale iz stvarnih ljudskih iskustava i specifičnih situacija pa se lako poistovjećujemo s njima, a što određuje i njihov značenjski potencijal. Dijalog sa Richterovim opusom ostvaren je i nizom crteža koji prate filmsku priču o vilinom konjicu zarobljenom u brutalističku arhitekturu tiranske zgrade nazvane „Piramida“, a koje je trebalo opremiti i pripremiti za izložbu. Želeći istaknuti dijalog između ljudskog stanja i brutalističke arhitekture, Driant Zeneli, u suradnji s muzičarom i producentom elektronskog zvuka Vedranom Peternelom osmislio je zvučni performans koji koristi zvučne elemente iz filmova, a koji je izveden 3. 12., prilikom otvorenja izložbe. Vodstvo izložbom, razgovor s umjetnikom i kustosicom, kao i zvučni performans dokumentirao je Goran Škofić za AV odjel MSU-a. Također, prilog o izložbi napravila je VIDA, audiovizualna produkcija Srpskog narodnog vijeća koja prati suvremenu umjetničku scenu (<https://www.youtube.com/watch?v=Yc0rXfh9GB0>).

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	4.590,00	1.970,00	0,00	6.560,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	4.330,00	900,00	0,00	5.230,00

Iz arhiva arhitekta: Jelena Janković: 8. kat

Vrijeme održavanja: 24.10. - 20.11.2024

Kustosice: Petra Cegur, Ivana Završki

Izložba *8. kat* povezala je arhitektonsko nasljeđe zagrebačkih nebodera u naselju Vrbič, poznatijih kao Rakete i Richterovi neboderi, te introspektivni uvid i vizualnu poetiku fotografkinje Jelene Janković. Izložba je propitala ulogu arhitekture u kreiranju osobnih narativa i način na koji se jedna statička, brutalistička forma poput Raketa istovremeno može promatrati kao monumentalno djelo i simbol osobne introspekcije. Nastali dijalog između umjetnice Jelene Janković i arhivske ostavštine Vjenceslava Richtera istražio je povezanost arhitekture, individualnih povijesti i dinamike protoka vremena te dokumentirao suptilne promjene svakodnevice, koje zbog brzine življenja često propustimo primijetiti. Fokus ove izložbe bio je na „arhiviranju“ i tumačenju baštine stambene arhitekture iz perspektive njezinih korisnika – mnogostrukih intimnih pogleda kao svjedoka o utjecaju prostornih i vremenskih pomaka na vijek jedne gradnje oko koje se organizira i protječe život. Izložba je nastavila tematsko predstavljanje građe koja se čuva u Arhivu Vjenceslava Richtera. Nada Kareš Richter poklonila je 2007. godine vrijednu arhivsku građu i biblioteku Vjenceslava Richtera Muzeju suvremene umjetnosti i Zbirci Richter. Arhiv sadrži pretežito arhitektonske projekte, rukopisnu građu, crteže, skice te raznovrsnu poslovnu i privatnu korespondenciju. Stoga je nezaobilazno mjesto u istraživanjima autorova opusa i vremena u kojem je stvarao. Arhivska građa sustavno se obrađuje, a povremeno se određene teme predstavljaju u ciklusu izložbi „Iz arhiva arhitekta“.

Uz izložbu je organiziran popratni program koji je uključivao razgovor s umjetnicom, te radionica Mala škola revolucije. Fokus radionice bio je na razmatranju odnosa vremena, tehnologije i prostorno-vremenskih pomaka, istražujući kako Richterove filozofske i teorijske misli i danas ostaju aktualne u kontekstu suvremenih izazova otuđenosti i ljudske bliskosti.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	3.070,00	1.810,00	0,00	4.880,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.800,00	1.000,00	125,00	3.920,00

Jazz na Vrh – kvartet SU-TON

Vrijeme održavanja: 6.9.2024.

Voditeljica: Vesna Meštrić

Koncerti iz ciklusa *Jazz na Vrh* tradicionalno se održavaju u rujnu u parku skulptura Zbirke Richter, prostoru koji je arhitekt Vjenceslav Richter osmislio s idejom obogaćivanja svakodnevnog života sugrađana kulturnim sadržajima. Projekt *Jazz na Vrh* osmišljen je kao spoj glazbenih i izložbenih aktivnosti u jedinstvenom okruženju Zbirke Richter. Prvi koncert održan je u lipnju 2013. godine, kada je rezidencijalni gost bio Borna Šercar, a kroz godine program je ugostio neka od najistaknutijih imena hrvatske jazz scene, uključujući Sašu Nestorovića (2014), Matiju Dedića (2015), Igora Geržinu (2016), Chui & VS Quartet (2017), Valeriju Nikolovsku & Trio LiVaDa (2018), Filosofiu (2019), B's FUNstallation (2020), Ivana Robana Križića (2021) te Lelu Kaplowitz (2023).

Jedanaesto izdanje projekta održano je 2024. godine, a ugostilo je kvartet SU-TON. Ovaj mladi sastav, čiji se zvuk i improvizacija oslanjaju na tradiciju europskog jazz, oduševio je publiku svojim autentičnim i virtuoznim izvedbama. Kvartet čine gitarist Luka Čapeta, kontrabasist Tin Džaferović, trubač i kornetist Nikola Vuković te bubnjar i perkusionist Borko Rupena. Uoči izlaska svog debitantskog albuma, predstavili su nove skladbe te nekoliko interpretacija kulturnih jazz kompozicija.

Projektom Jazz na Vrh, Zbirka Richter otvara svoja vrata široj publici, povezujući jedinstvene glazbene opuse s prostorom parka skulptura. Ovaj raznoliki program ne samo da pridonosi vidljivosti Zbirke Richter, već i pozicionira ovo mjesto kao kulturno središte koje objedinjuje umjetnost i glazbu.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	2.390,00	0,00	0,00	2.390,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.000,00	0,00	298,45	2.298,45

3.1.1.4. Donacija Silvane Seissel

Voditeljica: Ivana Kancir, muzejska savjetnica

Za 2024. godinu je u skladu s prihvaćenim programom i dodijeljenim sredstvima realiziran nastavak radova na izradi temeljne fotodokumentacije muzejskih predmeta zbirke; realizirana je digitalizacija dokumentacije te preventivna zaštita radova na papiru. Izrada fotodokumentacije za ovu godinu obuhvatila je radove na papiru – crteže tušem, flomasterom i akvarele u izboru od 70 inventarnih jedinica pretežito nadrealističke tematike. Kako muzej nema zaposlenog fotografa, za provedbu je programa angažirana fotografkinja Ana Opalić. Realizirana je i za ovu godinu predviđena digitalizacija dokumentacije koju obuhvaćaju dijakolori, negativi radova te dokumentacija i arhivske fotografije. Angažiran je Studio Heritage specijaliziran za digitalizaciju i dokumentiranje kulturne baštine. Kako Donacija gotovo u cijelosti predstavlja zbirku radova na papiru, posebna se briga vodi o preventivnoj zaštiti te osvijetljive građe. Za ovu su godinu nabavljeni sljedeći materijali za zaštitu – beskiselinski papir, beskiselinske kutije i mape te zaštitne uložnice. Preventivno su zaštićeni crteži i pasteli; dokumentacija je pohranjena u beskiselinske kutije, knjige i časopisi također. Materijal je nabavljen od dugogodišnjih suradnika specijaliziranih za zaštitnu građu firme Crescat.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	2.500,00	0,00	0,00	2.500,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.300,00	0,00	8,79	2.308,79

3.1.1.5. Zbirka Benko Horvat

Voditeljica: Martina Munivrana, muzejska savjetnica

Zbirka Benka Horvata od 1955. priključena je današnjem Muzeju suvremene umjetnosti. Privatni sakupljač Benko Horvat (1875.-1955.) donirao je svoju zbirku gradu Zagrebu 1946. godine, a Zbirka sadrži 705 predmeta, od čega najveći dio pripada arheološkom materijalu (metalni predmeti, staklo, geme, mala antička plastika), a manji dio čine grafička i crtačka djela europskih majstora od 15. do 19. stoljeća te slikarska djela raznih autora i europskih slikarskih škola od 14. do 19. stoljeća. Stručan rad na zbirci za 2024. godinu uključio je preventivnu zaštitu radova iz arheološke zbirke i skulptura koje su preventivno zaštićene i izmještene iz kartonskih kutija u ladičar koji je kupljen 2023. godine. U 2024. godini realizirana je kupnja materijala za preventivnu zaštitu.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	1.000,00	0,00	0,00	1.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	1.000,00	0,00	0,00	1.000,00

OTKUP RADOVA

U 2024. godini planirani su otkupi umjetničkih radova Damira Očka i Davida Maljkovića. Međutim, zbog administrativno-financijskih prepreka od strane umejtnika, otkup umjetničkog rada Davida Maljkovića *Bez naziva*, 2014. (stakloplastika, dimenzija 75 x 250 x 155 cm), nije bilo moguće realizirati u ovoj godini. Kao alternativno rješenje, uz suglasnost Upravnog vijeća, odlučeno je da se sredstva predviđena za ovaj otkup iskoriste za realizaciju otkupa radova umjetnika planiranih za 2025. godinu.

Tako su u 2024. godini otkupljeni radovi sljedećih umjetnica: Nicole Hewitt, Slavke Pavić, Ane Muščet te Lale Raščić. Također, planiran je otkup rada palestinske umjetnice Rehaf Al Batniji, no zbog izvanrednih okolnosti i nepotpune dokumentacije otkup nije realiziran u 2024. godini. Prema dogovoru, otkup ovog rada bit će realiziran u 2025. godini.

OTKUP RADOVA			
r.br.	AUTOR	DJELO	CIJENA BRUTO
1.	Ivica Malčić	Muza iz uha, 2022. ulje i akril na lesonitu 69x64 cm	2.695,00 €
2.	Vlatka Horvat	<i>Tajni ulaz</i> , 2017, konopac, uže, samoljepljiva traka <i>Kroz koje se gleda</i> , 2017, drveni okviri, folija, spužva za pakiranje <i>Na kojem se tijelo može odmoriti</i> , 2017, drvene i metalne stolice, kartonskaljepenka, letvice, metalna šipka, PVC cijev, samoljepljiva traka <i>Istureni ugao</i> , 2017, Papir, samoljepljiva traka <i>Po kojem se penje</i> , 2017, Drvene ljestve, spužva	5.000,00 €
3.	Damir Očko	The Dawn Chorus, 2023. 4k video	8.392.00 €
4.	Nicole Hewitt	<i>Žene minorne spekulacije</i> , 2021. film, boja, DCP, 60'	15.000,00 €
5.	Lala Raščić	<i>Gorgo, 2019-2021</i> Video; Ed. 3+1 A.P.HD video, color/stereo, 18 min <i>Gorgo's Armor, 2019.</i> instalacija-skulptura bakar, koža, kositar, tekstil dimenzije promjenjive ed 1+ 1	11.000,00 €
6.	Ana Mušćet	<i>Horizont</i> , 2001. Objekt, knjiga umjetnice Artefakt – školjke koje su izvađene iz Dunava, Ruj – digitalni print (400 x 120 cm x 50) di bond, kolažirani ruj snimljen kod Lovasa 50 primjerka 1/1 instalacija	10.500,00 €
7.	Slavka Pavić	1. <i>Dvojica</i> , 1976. c/b fotografija, 72 x 100 cm 2. <i>Motiv sa Save</i> , 1970. c/b fotografija, 72 x 100 cm 3. <i>Semafori II</i> , 1977. c/b fotografija, 72 x 100 cm 4. <i>Ispod mosta</i> , 1971. c/b fotografija, 72 x 100 cm	12.000,00€
8.	Antonio Kutleša (otkupna nagrada Natječaja Ivan Kožarić)	<i>Himera: odluka?</i> , 2024. video instalacija; 6' 25"	4.000,00 €
9.	Sanja Merćep (otkupna nagrada Natječaja Ivan Kožarić)	<i>Obala (The Coast)</i> , 2021. – 2023. digitalna fotografija; 21 x (77 x 51,33 cm) edicija 1/5	3.400,00 €
10.	Iva Zagoda (otkupna nagrada Natječaja Ivan Kožarić)	<i>Nn23, S_23, ZM_23</i> , 2023. Skulpture iz ciklusa <i>Kretanja</i> kombinirana tehnika; 120 x 60 x 50 cm, 185 x 70 x 65 cm, 185 x 45 x 130 cm	2.700,00 €

3.1.2. Odjel zaštite i restauracije

Voditeljica: Mirta Pavić

Odjel zaštite i restauracije je u 2024. godini provodio redovnu djelatnost u okviru preventivne zaštite fundusa i sudjelovanja u muzejskim programima konzervatorsko-restauratorskim zahvatima, aktivnom zaštitom i opremanjem umjetnina za izlaganje. Sredstva su uložena u materijal za pohranu i izlaganje te za konzervatorsko-restauratorske zahvate. Nabavljen je materijal za zaštitu i opremanje: inertne folije i beskiselinski papiri za umatanje, nitrilne i

pamučne rukavice, beskiselinske kutije za papirnu, fotografsku i osjetljivu građu i materijal za restauriranje te uokvirivanje u ukrasne okvire s distancerima i muzejskim staklom s UV zaštitom za izlaganje.

Za potrebe izložbi ostvarenih u 2024. izvedeni su konzervatorsko-restauratorski zahvati na djelima iz fundusa: D. Sokić inv. br. 2261, R. Petrić (donacija), T. Gotovac inv. br. 2726 (A-C), I. Kožarić inv. br. 3180, J. Knifer inv. br. 1091 i 1353, J. Vaništa inv. br. 6698, 2748, 1019, 1018 i 3129, S. Iveković inv. br. 4215, A. Srnec inv. br. 7880, 560, 1939, 1467, 1144, 1247 i 1388, S. Bukovina inv. br. 6259, M. Kumbatović inv. br. 312, T. Krizman inv. br. 1177, S. Šohaj inv. br. 1260, N. Reiser inv. br. 184, I. Dulčić inv. br. 283, G. Vizler inv. br. 7632, S. Kovačić-Tajčević inv. br. 672, E. Kovačević inv. br. 876 i 148, V. Nikolić inv. br. 750, Bonačić /Picelj inv. br. 1246, I. Picelj inv. br. 3954 (a-B), 4324 i 4323, Dadamaino inv. br. 2942, E. Landi inv. br. 2938, V. Vasarely 2629-4 i 2910 (1-7)- 2 te djela posuđena od vanjskih institucija i iz privatnih zbirki I. Picelja (15 djela), J. R. Sota, D. Fritza i Ž. Serdarevića (20 djela) i G. Trbuljaka (1). Konzerviran-restauriran je rad iz zbirke Atelijer Kožarić; inv. br. MSU AK 3180, iz Zbirke Richter; V. Richter inv. br. AVR 400 i dvije slike iz Zbirke Benko Horvat; H. F. Hals BH 458 i E. Boursse BH 459. U konzerviranju-restauriranju djela na papiru Aleksandra Srneca (inv. br. 7975, 7974, 7868 i 307) sudjelovala je vanjska suradnica Sanja Serhatlić, a na djelima na papiru Ivana Kožarića (AK 1886, AK 1139, AK 1136, MSU AK 1135) Tea Borovina. Digitalni ispis, odnosno izrada izložbenih kopija arhivskih fotografija Gorgone i izložbenih kopija 10 odabranih plakata koji će biti izloženi u MoMA-i u New Yorku učinjena je u suradnji sa Studijem B Nula. Vandalizirajući grafiti zatečeni na muralu Marine Mesar OKO na zapadnom pročelju muzeja uklonjeni su u suradnji s tvrtkom Glumakem, a na radu Igora Grubića u garaži muzeja s KVGH EKO. Zbog pojave plijesni, 38 slika i crteža iz fundusa je podvrgnuto gama zračenju u Institutu Ruđer Bošković, a dio građe (15 skulptura) koju zbog dimenzija nije bilo moguće tretirati u IRB obrađeno je in situ u suradnji s tvrtkom Agrosan. U depou su do kraja prosinca pregledane, očišćene od površinske prašine i složene na mreže 253 slike, a s radom se nastavlja u narednoj godini do završetka pregleda svih djela.

Odjel zaštite građe kontinuirano prati stanje posuđenih djela vodeći zapisnike o stanju pri odlasku i dolasku građe u muzej, bilo da je riječ o fundusu MSU ili posuđenim umjetninama od drugih vlasnika. Nastavljena je suradnja s Institutom Ruđer Bošković na istraživanju i analizama materijala u sklopu bilateralne suradnje s Akademijom likovnih umjetnosti u Beču, istraživanje sastava flomastera i suvremene tinte kojima se umjetnici koriste.

Popis stručnih suradnika:

Studio M, Studio B nula, Alan Vlahov, Jovan Kliska, Sanja Serhatlić, Helena Bosnić, Tea Borovina, dr.sc. Ivančica Bogdanović i dr.sc. Matea Krmpotić (IRB), Agrosan, KVGH EKO, Institut Ruđer Bošković.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	22.560,00	14.196,77	0,00	34.756,77
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	14.100,00	7.500,00	0,00	21.600,00

3.1.3. Dokumentacijsko-informacijski odjel

Voditeljica: Jasna Jakšić, viša kustosica i dipl. knjižničarka

Ivna Jelčić, arhivska tehničarka; Sanela Tepić, muzejska informatičarka

U sklopu programa Dokumentacijskog i informacijskog odjela snimljeno je 1250 fotografija muzejskih izložbi i događanja, te je prikupljeno sveukupno 643 članaka o 29 različitih muzejskih programa. Digitaliziran je dio arhive izložbi - ukupno 350 jedinica. Anotiran je i digitaliziran dio arhive koji se odnosi na aktivnosti Grupe Gorgona iz muzejskog arhiva – ukupno 150 jedinica. Navedene snimke koristile su se za muzejska izdanja i u promotivne svrhe. Preventivno je zaštićeno 180 jedinica.

Fotografirani su postavi izložbi:

- Tomislav Gotovac a.k.a. Antonio G. Lauer: Uzlazno silazna genealogija
- Julije Knifer: iz zbirke MSU
- Josip Vaništa: Iz zbirke MSU
- IZBLIZA / UP CLOSE - očuvanje, zaštita i konzerviranje-restauriranje modernih i suvremenih umjetničkih djela
- Goran Trbuljak: Da sam umjetnik, bio bih genij
- Jonas Staal: Propagandna stanica
- Picelj i prijatelji

Prikupljeni su članci o sljedećim izložbama ili događanjima: Ana Mušćet "Nasta Rojc: Ja borac – kolaži", Tomislav Gotovac a.k.a. Antonio G. Lauer: Uzlazno silazna genealogija, Vidljive, Vlasta Žanić: 15 dkg ravnoteže / Atelijer Kožarić – Laboratorij za oživljavanje, Kolektiv Žene ženama: Zemlja pamti, pamtiš li ti?, Vidljive, Kata Mijatović: Polje, Dubravko Sertić – Danas je sutra jučer / OKIDAČI, Julije Knifer: iz zbirke MSU, Josip Vaništa: Iz zbirke MSU,

Kinematografije otpora: Milica Rakić – Crvena, da te nema..., Marko Tadić: Heliopolis, Teuta Gatolin: Krhke stvari, IZBLIZA / UP CLOSE - očuvanje, zaštita i konzerviranje-restauriranje modernih i suvremenih umjetničkih djela, Goran Trbuljak: Da sam umjetnik, bio bih genij, Aleksandar Srnec: Iz zbirke Muzeja suvremene umjetnosti, Mogućnosti za '24 – Marta Katavić, Erste fragmenti, Picelj i prijatelji, Organ vida, Jonas Staal: Propagandna stanica, Marko Tadić: Kuhinja (okidači i Laboratorij za istraživanje), Jan St. Werner: Vibracepcija, Jelena Janković: 8. Kat, Krici i šaputanja: Podijeljeno vrijeme, Ples, otpor, (ne)rad. Kulturni, politički i umjetnički aspekti plesa za vrijeme i nakon Jugoslavije, SintArt 17 - Driant Zeneli: Dolina čudnih ljubavnika, Miris svježih nacijepanih drva, ATD okidači. Građu je tražilo ukupno 12 organizacija i 35 fizičkih osoba.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	16.400,00	500,00	0,00	16.900,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	10.000,00	0,00	97,41	10.097,41

3.1.4. Knjižnica

Voditeljica: Jasna Jakšić, viša kustosica i dipl. knjižničarka
Zrinka Ivković, dipl. knjižničarka

U sklopu programa Knjižnice održana je izložba kolaža Ane Mušćet *Nasta Rojc: Ja borac* kao promocija MSU izdanja u Centru za kulturnu dekontaminaciju u Beogradu. Izložba je trajala od 26. siječnja do 23. veljače 2024. godine. Oblikovanje izložbe potpisuje dizajner Željko Serdarević. U povodu otvorenja izložbe održan je javni razgovor o grafičkom romanu iz kojeg je nastala izložba, a u njemu su sudjelovale autorica kolaža Ana Mušćet, Leonida Kovač, autorica scenarija, dizajner Željko Serdarević te Jasna Jakšić, kustosica izložbe. Izložba je promovirala suvremenu medijaciju izuzetne umjetničke i aktivističke osobnosti, koja "spaja kontinente" i koja je, zajedno s partnericom Alexandrinom Onslow, bila dio sufražetske i feminističke pacifističke internacionale u prvoj polovini dvadesetog stoljeća. Organizacija je bila iznimno utjecajna i ugledna, izrasla iz snažne beogradske opozicijske scene, poput Centra za kulturnu dekontaminaciju.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	5.200,00	450,00	0,00	5.650,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	3.000,00	0,00	1.938,19	4.938,19

3.1.5. Audio-vizualni odjel

Voditeljica: Ivana Kancir, muzejska savjetnica
Nenad Glavan, stručni suradnik za programe novih medija

Temeljna djelatnost audiovizualnog odjela je kontinuirano snimanje i produkcija audiovizualne dokumentacije, odnosno autorskih videa vezanih uz sustavno praćenje programske djelatnosti MSU Zagreb. Dokumentiranje uključuje video snimanje, montažu te isporuku kraćih dokumentarnih videa o izložbama i muzejskim projektima, što se realizira u suradnji s vanjskim suradnicima (snimatelj, montažer), budući da muzej nema zaposlene djelatnike spomenutih struka.

Svrha AV dokumentacije je također imati video materijale koje muzej koristi za izradu promotivnih materijala, tj. kraćih video uradaka i promotivnih filmova o svojoj djelatnosti. U skladu sa sredstvima i odobrenim programom rada AV odjela za 2024. godinu, realizirana je AV dokumentacija za sljedeće projekte u formi gotovih autorskih videa: Tom Gotovac a.k.a. Antonio G. Lauer: Uzlazno silazna genealogija; Njegova podržavajuća ruka – kuriranje kustosa: Davor Matičević; 70/100 – Aleksandar Srnec: Iz zbirke Muzeja suvremene umjetnosti; 70/100 – Julije Knifer: Iz zbirke Muzeja suvremene umjetnosti; 70/100 – Josip Vaništa: Iz zbirke Muzeja suvremene umjetnosti; Teuta Gatolin: Krhke stvari; Marko Tadić: Kuhinja; Izbliza / Close Up – očuvanje, zaštita, konzerviranje – restauriranje modernih i suvremenih djela; Vlasta Žanić: 15 dkg ravnoteže / Atelijer Kožarić – Laboratorij za oživljavanje; Goran Trbuljak: Da sam umjetnik bio bih genij; Jonas Staal: Propagandna stanica; Podijeljeno vrijeme: Krici i šaputanja / Studio imitacije života; Picelj i prijatelji; ATD dijalozi: Fotoarhiv feat. muzej fotografije / Okidači; Poštuj: Jedan glagol za mnoštvo glasova; MSU 70 – razgovori; Ples, otpor, (ne)rad. Kulturni, politički i umjetnički aspekti plesa za vrijeme i nakon Jugoslavije; Promo video MSU 2020-2024.; Miris svježih nacijepanih drva. Navedeni video radovi koncipiraju se snimanjem postava i radova te

izjavama autora i kustosa. Program audiovizualnog dokumentiranja obuhvaća snimanja izložbeno-galerijskog programa, produkciju gotovih videa izložbi, njihovu pohranu i obradu. Provodi se svake godine u kontinuitetu, a lokacijom je vezan za MSU Zagreb.

U skladu s programom, odrađeno je stručno usavršavanje sudjelovanjem na 27. AKM seminaru Mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture / Zaštita u kriznim situacijama, održanom u Poreču od 27. do 29. studenoga 2024.

Cilj programa je, budući da rad AV odjela uključuje sveobuhvatnu produkciju kratkih autorskih dokumentarnih videa i AV dokumentacijske građe, osigurati sustavnu i cjelovitu arhivu autorskih videa muzejske djelatnosti, s posebnim fokusom na izlagačku djelatnost muzeja.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	14.394,65	0,00	0,00	14.394,65
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	11.000,00	0,00	0,00	11.000,00

3.1.6. Odjel za edukativnu djelatnost

Voditeljica: od 1.1.do 16.8.2024.: Renata Filčić, a od 18.8.2024. dr. art. Ivana Gorički Flegar

Suradnice u osmišljavanju i provođenju programa: Daniela Bilopavlović Bedenik, Ana Škegro

Odjel za edukativnu djelatnost MSU-a u 2024. godini, pod vodstvom voditeljice Odjela za edukativnu djelatnost Renate Filčić, koja je do 18. 8. 2024. bila zamjena za porodiljni, a od rujna 2024. godine pod vodstvom dr. art. Ivane Gorički Flegar, uz velik broj kustosa, suradnika, pedagoga i umjetnika, realizirao je niz programa za sve dobne skupine. Oslanjajući se na izložbeni program MSU-a, organizirana su brojna kratkoročna i dugoročna događanja, razgovori i vodstva s ciljem edukacije, ali i poticanja zajedništva kroz suradnju sa zajednicom – s ciljem ostvarivanja gesla muzejskog postava *We Build the Museum, the Museum Builds Us* – što je imalo poseban značaj u godini obilježavanja 70. obljetnice Muzeja suvremene umjetnosti.

Odjel za edukativnu djelatnost redovito je provodio edukativno-kreativne programe za djecu i obitelji, poput subotnjih radionica KreARTivke, obiteljskog programa MSU Mali i veliki, te programa tijekom školskih praznika. Ove godine u tim je programima posebna pažnja posvećena djelima kojima se obilježava 70. godišnjica Muzeja, uključujući ideju Ratka Petrića za Muzej na rijeci Save i djela četvorice umjetnika koji bi ove godine slavili stotu obljetnicu rođenja: Josip Vaništa (Beskonačni štاپ), Julije Knifer (Meandar), Ivan Picelj (kolaži) i Aleksandar Srnec (luminoplastike). Program su provodile Željka Kovačević Kruljac, odgajateljica specijalizirana za likovni rad, Stella Baki i Lucija Radenić, povjesničarke umjetnosti, Marija Šorša, dramska pedagoginja s kojom ostvarujemo interdisciplinarnе programe, i mnogi drugi. Edukativni programi uključivali su i suradnju s istaknutim stručnjacima. Darko Fritz održao je predavanje o Novim tendencijama, dok je Lovorka Magaš Bilandžić govorila o Aleksandru Srnecu u sklopu obljetničke izložbe. Povodom blagdana i praznika organizirane su tematske radionice, poput radionice za odrasle *Vezeni otpor*, voditeljice Stelle Baki, uz *Dan žena*, ili radionice *Živi atelje Dajht Kralj*, koja je izvedena u okviru Škole zajedničkog znanja. Za vrijeme izložbe Tomislava Gotovca održana su predavanja stručnjaka i ključnih osoba za film, veliku strast Tomislava Gotovca: Ivan Ramljak, Petra Belc Krnjaić, Dalija Dozet i Ejla Kovačević. Neki su programi realizirani uz sudjelovanje samih umjetnika, uključujući Dubravka Sertića (radionica za djecu uz seriju izložbi iz zbirke *Okidači*), Teutu Gatolin (vodstvo i razgovor uz izložbu umjetnice), Zorana Pavelića (razgovor uz izložbu *Politički performans*) i Ivu Čukelj (radionica za odrasle uz izložbu *Teute Gatolin*). Na Međunarodni dan muzeja organiziran je cjelodnevnі program radionica, vodstava i predstava, uključujući spuštanje *Dvostrukim toboganom*, umjениčkim radom Carstena Höllera, čime je Muzej postao točka sastajanja za lokalnu zajednicu i posjetitelje. Odjel je sudjelovao i u programima poput *Noći muzeja*, Edukativne muzejske akcije (EMA) te proslavi 70 godina MSU-a.

Muzej aktivno okuplja skupine kao što su Prijatelji MSU-a, Klub mladih i MSU seniori. Osnovana u jesen 2022. godine, skupina MSU seniori sastaje se dva puta mjesečno, sudjelujući u različitim kulturnim događanjima, kako unutar Muzeja, tako i u drugim institucijama. Aktivnosti su često ad hoc osmišljene kako bi što bolje odgovarale željama i očekivanjima ove skupine. Program vodi Renata Filčić uz stručno voditeljstvo i veliku inicijativu umirovljenice Gordane Paškvan Budiselić. Za seniore su tijekom godine organizirane tematske ture i vođeni obilasci, poput posjeta Klovićevim dvorima, za koji je angažiran vanjski suradnik za vodstvo izložbom, te vodstva *Art ex Machina* uz vanjsku suradnicu Ivanu Meštrov.

Svi su programi fotografski i audio dokumentirani u bazi S++, a dio sadržaja objavljen je na društvenim mrežama Odjela edukacije MSU-a. Dokumentiranje su proveli volonteri Edukacije MSU-a.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	8.250,00	8.250,00	*12.500,00 **3.000,00	32.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	6.000,00	2.000,00		

* vlastita sredstva

** donacije

3.1.6.1. Prilagodba MSU zbirke i interaktivni vodič

Autorica: Renata Filčić

U okviru postava Zbirka kao glagol, unutar izložbene cjeline Budućnosti, a kao nastavak prilagodbi za slijepce i slabovidne osobe koje su već provedene na cjelinama Tužne pjesme rata i Drugarstvo, u 2024. godini prilagođeno je sedam novih značajnih radova hrvatskih i međunarodnih umjetnika iz razdoblja od 1960-ih do 1990-ih godina. Prilagodba je osmišljena kako bi proširila sadržaj muzeja za slijepce i slabovidne posjetitelje, ali i omogućila bogatije iskustvo širokoj publici. Izvedena je na način da su osmišljeni taktilni modeli umanjenih dimenzija, raznih materijala – kako bi bili pristupačniji slijepim i slabovidnim posjetiteljima – uz legende na uvećanom tisku i Brailleovom pismu te interpretativne opise dostupne putem QR koda uz svaki rad. Svaki je rad postavljen na postamente, bilo ravne ili posebno producirane pod nagibom za dva rada, radi lakšeg taktilnog istraživanja, a u blizini originalnog rada na izložbi *Budućnosti*.

Prilagodba tih radova, koji uglavnom pripadaju pokretu Novih tendencija, posebno je važna jer istražuju inovativne ideje o percepciji, pokretu i interakciji, koje su bile ispred svog vremena – uloga posjetitelja bila je ključna, on je postao akter, sudionik, suautor. Ove prilagodbe omogućuju svim posjetiteljima, uključujući osobe s oštećenjem vida, pristup umjetničkim eksperimentima koji su značajno redefinirali odnose između umjetničkog djela, prostora i publike. Taktilni modeli obuhvatili su radove poput *Objekta za igru* Dietera Hackera, *Crno-bijelog pravca* Pierrea Kellera i *Reljefometra* Vjenceslava Richtera, omogućujući istraživanje tekstura, geometrijskih oblika i vlastitu kreativnost kroz interakciju. Slične prilagodbe izvedene su za radove Jurja Dobrovića (*16 Bagatela*) i Dubravke Rakoci (*Prema bijeloj monokromiji*), s posebnim naglaskom na tekstuere i reljefne strukture.

Uz taktilne prilagodbe, radovi poput *Žutog penetrabla* Jesusa Raphaela Sota omogućuju posjetiteljima uranjanje u ambijentalni prostor, dok je *Dalibor Martinis razgovara s Daliborom Martinisom* popraćen tekstualnim objašnjenjima i QR kodovima za dublje razumijevanje.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	1.500,00	1.000,00	0,00	2.500,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	1.500,00	1.000,00	28,75	2.528,75

3.1.7. Eksperimentalno-istraživački odjel

Voditeljica: Ana Škegro, viša kustosica

Eksperimentalno-istraživački odjel bavi se različitim oblicima kreativnog istraživanja na području suvremene umjetnosti i novim te eksperimentalnim oblicima umjetničke, izlagačke i kustoske prakse, kao i širenjem dijaloga i suradnje između različitih kreativnih disciplina. Tijekom 2024. godine u sklopu Odjela su organizirani, producirani i kurirani brojni programi.

Vibracepcijska ploča: Na platou MSU-a predstavili smo privremenu interaktivnu zvučnu instalaciju koja je djelo autora Jana St. Wenera, umjetnika eksperimentalog zvuka, istraživača, predavača i izvođača. Instalacija, Vibracepcijska ploča prva je etapa suradnje Muzeja i autora u sklopu projekta Vibracepcija: istrage valnog prostora koji uključuje suradnju s brojnim stručnjakinjama i stručnjacima u polju eksperimentalnog zvuka, vibracija, arhitekture i prostora.

Vibracepcijska ploča, izrađena za potrebe istraživačkog projekta SONCITIES Sveučilišta Oxford, istovremeno služi kao vibrirajuća struktura i platforma za istraživanje percepcije vibracija, koju Jan St. Werner naziva 'vibracepcijom'. Ovaj projekt proizlazi iz Wernerovog dugogodišnjeg zanimanja za zvuk kao prostorno djelovanje, a njegove anarhične arhitekture koriste zvuk i psihoakustiku kako bi preispitale tradicionalne arhitektonske oblike. Vibracepcijska ploča širi Wernerovu suradnju s projektom SONCITIES kroz istraživanje potencijala vibracijskih arhitektura – onih koje daju

prednost vibracijskim pojavnostima, uključujući zvučan i bezvučan zvuk, seizmičke valove i mehaničke valove — kako bi se poremetilo i preorijentiralo arhitektonsko razmišljanje. Radionicu koje uključuje Vibracepcijsku ploču održali su Jan St. Werner, Nikola Bojić, Brett Mommersteeg i Gascia Ouzounian za studente arhitekture i umjetnosti u Zagrebu. Studenti su bili pozvani da zamisle što bi to mogla biti vibracijska arhitektura. Na kraju radionice dizajnirali su nove vibracijske arhitekture koje će se podijeliti na web stranici projekta SONCITIES (soncities.org) te u budućim publikacijama. Na radionici je sudjelovalo 18 studentica i studenata.

EU projekt – The Museum of the Commons: Eksperimentalno-istraživački odjel sudjeluje u osmišljavanju, organizaciji i provedbi programa i aktivnosti u sklopu novog EU projekta u kojem MSU sudjeluje - The Museum of the Commons (2023 - 2027), u suradnji s drugim europskim muzejima iz mreže L'Internationale, i to u aktivnostima i programima projekta koji su vezani za temu klimatskih promjena te uloge muzeja u transformaciji prema ekološkoj i održivoj budućnosti.

Performativni program projekta Vidljive: Voditeljica odjela, Ana Škegro je osmislila performativni dio programa projekta Vidljive, koji je uključivao izvedbe umjetnica selme banich i Nikoline Butorac u Splitu, Nine Kamenjarin, i Zrinke Užbinec u Dubrovniku te Nikoline Komljenović i Tajči Čekade u Osijeku. Međuinstitucionalni projekt Vidljive organiziran je u suradnji Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu s Galerijom Umjetnina u Splitu, Muzejom moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci, Umjetničkom galerijom Dubrovnik i Muzejom Likovnih Umjetnosti iz Osijeka.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	5.461,44		*1.700,00 **1.500,00 ***200,00	12.811,44
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	3.950,00	2.000,00	147,65	6.097,65

* vlastita sredstva

** donacije

*** EU projekti

3.1.8. Odjel za programsko-izložbenu djelatnost

Voditelj: Branko Kostelnik

Voditeljica programa dvorane Gorgona: Miranda Herceg

Ljeto u MSU 2024.

Vrijeme i mjesto održavanja: lipanj – srpanj 2024., sjeverni plato, dvorana Gorgona

Voditelj projekta: Branko Kostelnik

Ljeto u MSU jedno je od središnjih kulturnih i umjetničkih događanja tijekom ljetnih mjeseci u Zagrebu, koje privlači građane, goste i turiste. Ovogodišnja manifestacija, jedanaesta po redu, održana je u šest termina, od 7. lipnja do 12. srpnja 2024. godine. Tradicionalno se program odvijao petkom ili subotom u popodnevnom i večernjim satima, a uključivao je i ove godine aktualne izložbe u MSU, filmske projekcije, plesne izvedbe te koncerte najboljih rock i art bendova regije. Koncerti su se održavali na platou kod *Dvostrukog tobogana*, umjetničkog rada Carstena Höllera, čineći završnicu večeri posebno atraktivnom.

Jedanaesto izdanje Ljeta u MSU održano je tijekom lipnja i srpnja 2024. godine, ponovno okupljajući vodeća imena regionalne glazbene, filmske i plesne scene te potvrđujući svoj status prepoznatljivog festivala. Ovogodišnji line-up glazbenog programa uključivao je Konstraktu i Zemlju gruva, Porto Morto, Bad Daughter, Vlatka Stefanovskog, Letu Štuke i KOIKOI. Program je ocijenjen kao jedan od najatraktivnijih u posljednjih nekoliko godina, zahvaljujući kvaliteti, aktualnosti i povezanosti s poetikom suvremene umjetnosti.

Filmski program realiziran je u suradnji s kinom Metropolis i Animafestom, svjetskim festivalom animiranog filma. U dvorani Gorgona prikazivani su najbolji europski art filmovi sezone, uključujući naslove Retro Boom, Smrt djevojčice sa žigicama, Bosanski lonac i Escort. Poseban doprinos ovogodišnjem izdanju dala je suradnja sa svjetskim festivalom animiranog filma Animafest, čiji su filmovi dodatno obogatili kulturnu ponudu festivala.

Plesni program, održan u sklopu projekta Antisezona – ples u Gorgoni, ponudio je inovativne izvedbe poput *Kao što su rime s ne* u izvedbi Nam Coreolab i *Oh, Mary Shelley*. Ovaj program potvrdio je dvoranu Gorgona kao središte suvremenog plesa u Zagrebu, promovirajući intermedijalne i eksperimentalne pristupe izvedbenoj umjetnosti. Ulaznica za Ljeto u MSU omogućavala je posjetiteljima besplatan ulaz na izložbe muzejskog postava Zbirka kao glagol (*Budućnosti, Drugarstvo, Tužne pjesme rata*), na aktualne izložbe iz ciklusa Okidači, a od 2. srpnja i na izložbu Gorana Trbuljaka. Ova sinergija glazbenih, filmskih, plesnih i izložbenih sadržaja činila je svaki termin festivala jedinstvenim kulturnim doživljajem.

Ovogodišnje Ljeto u MSU, ostvareno u suradnji s kinom Metropolis, Animafestom i projektom Antisezona, potvrdilo je svoj status jednog od ključnih kulturnih događanja u Zagrebu. Program je spojio glazbu, film, ples i umjetnost u jedinstveno multimedijalno iskustvo, privlačeći ljubitelje suvremene kulture svih generacija. Suradnja s renomiranim partnerima obogatila je sadržaj manifestacije, omogućivši posjetiteljima uživanje u vrhunskim glazbenim nastupima, izložbama, europskim art filmovima, animiranim filmovima i suvremenim plesnim izvedbama.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	3.000,00	3.000,00	*40.900,00 **10.000,00	56.900,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	3.000,00	2.000,00	67.417,10	72.417,10

* vlastita sredstva – ulaznice

** donacije

Ljeto u MSU 2024.

ANTISEZONA 2024 – PLES U GORGONI

Voditeljica projekta: Miranda Herceg

ANTISEZONA – ples u Gorgoni je osmišljena kao platforma na kojoj umjetnice produciraju vlastite radove, djelujući kao ženski kolektiv uzajamne produkcijske podrške u kompleksnim i nepovoljnim uvjetima nezavisne plesne scene.

Ovaj projekt, koji se kontinuirano širi, otvara prostor i za druge umjetnike s nezavisne scene – kolege, mlade autore, inozemne goste, predstavnike drugih medija i sl. Antisezona tako postaje novo žarište suvremenog plesa i izvedbenih praksi u Zagrebu, aktivirajući dvoranu Gorgona kao prostor plesa te predstavljajući inovativni model suradnje institucije i umjetnika nezavisne plesne scene. Specifičnost pristupa Antisezone je u plesu kao kontekstualno osjetljivoj, intermedijalnoj, inkluzivnoj, eksperimentalnoj i suradničkoj umjetnosti, s naglaskom na komunikaciju (uživo i online) s publikom kroz razgovorne i interaktivne sadržaje.

ANTISEZONA 24 kroz pet tematskih blokova istraživala je suvremene plesne prakse i interdisciplinarnе projekte. 1. blok: Antirepertoar (19. – 23. ožujka 2024.) donio je reprize predstava poput *O* (Sonja Pregrad) i *Oh, Mary Shelley* (Silvia Marchig/KIK MELONE) te grupne razgovore o plesnim paradigmama. 2. blok: Lipanjski blok „Kolektiv⁴ + Ljeto“ (27. – 29. lipnja 2024.) predstavio je premijeru *Kao što su rime s ne* (Ana Dubljević i suradnici) i izvedbu *4x4 / Oh, Mary Shelley*. 3. blok: Improspekcije2024 & Ruže (24. – 28. rujna 2024.) obilježio je 18. godišnjicu *Improspekcija* uz izvedbe poput *This Is The Real Thing* (Anna Nowicka) i suradnju *4x4 GREEN* (Silvia Marchig/KIK MELONE). 4. blok: Iz zlata u željezo (17. – 19. listopada 2024.) ponudio je predavanje Marjane Krajač, premijeru *Alkemijska zvijer* (Sindri Uču) i međunarodna gostovanja. 5. blok: Nomad Dance Advocacy – Koreografska konvencija: Tijela u slobodnom padu (19. – 23. studenoga 2024.) uključio je premijere poput *Hihi* (Ivana Bojanić), sudioničke programe i izvedbe poput *Treptaj tišine* (Tamara Bračun), završavajući filmom *Lov na zmajice* (Marko Gutić Mižimakov).

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	4.100,00	10.300,00	0,00	14.400,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	4.000,00	7.000,00	0,00	11.000,00

Kino na rubu

Autorica i voditeljica: Miranda Herceg

Programski filmski ciklus Kino na rubu posvećen je suvremenim hrvatskim filmskim autorima i djelima koja istražuju bliske veze između likovne i filmske umjetnosti. Poseban naglasak stavljen je na izražajnu vizualnost, snažne autorske postupke, inovativne tehnike, slobodan narativni pristup i raznovrsnost umjetničkih izričaja. Filmovi prikazani u sklopu ciklusa često se nalaze na granici žanrova, stvarajući jedinstvene hibridne sinteze. Program se sastoji od pet tematskih

blokova, od ožujka do prosinca, prateći akademsku godinu. Svaki blok uključuje projekcije filmova i razgovore sa stručnim gostima, čime se stvara prostor za razmjenu ideja, umrežavanje autora i publike te razvoj novih kreativnih praksi. Cilj je predstaviti autore, umjetničke organizacije i producentske kuće, osiguravajući pritom platformu za animirane i eksperimentalne filmove koji su često nedovoljno zastupljeni.

Program *Kino na rubu 2024.* godine obuhvatio je pet tematskih blokova. Blok #1: Nasljeđe i suvremenost – Zagreb film (21. ožujka) predstavio je izbor recentnih animiranih filmova iz produkcije Zagreb filma, uz razgovor s ravnateljem Vinkom Brešanom i umjetničkom supervizoricom Petrom Zlonogom o nasljeđu i suvremenim praksama. Blok #2: Autorski blok Vjerana Šalamona (11. travnja) bio je posvećen skladatelju i dizajneru zvuka Vjeranu Šalamonu, uz projekcije njegovih suradničkih radova i razgovor o kreativnim mogućnostima zvuka u filmu. Blok #3: Antropološki filmski eksperimenti (30. listopada) istraživao je filmske narative kroz radove Dana Okija i Laurenta van Lanckera, uz razgovor o odnosu tehnologije, privatnosti i vizualne poezije. Blok #4: Alternativne kinematografije (5. prosinca) naglasio je produkciju i distribuciju eksperimentalnih i animiranih filmova, uz sudjelovanje Marine Kožul i Ane Buljan. Blok #5: Mentori i studenti (18. prosinca) predstavio je radove Daniela Šuljića i Sunčane Brkulj, uz razgovore o važnosti mentora, međunarodnom umrežavanju i razvoju mladih autora u animaciji. Svaki blok istaknuo je ključne teme suvremene animacije i eksperimentalnog filma, potičući dijalog između umjetnika, mentora i publike.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	2.680,00	2.950,00	0,00	5.630,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.680,00	0,00	95,04	2.775,04

3.1. MEĐUNARODNI PROGRAMI

3.1.1. Nam June Paik izložba u Seoulu – pripreme

Kustosi: Martina Munivrana, Olga Majcen Linn, Slobodan Jokić

Kustoski tim Olga Majcen Linn, Slobodan Jokić i Martina Munivrana boravio je u Seoulu radi dogovora o organizaciji uzvratne izložbe, koju će Muzej suvremene umjetnosti organizirati u Nam June Paik Art Centru (10 Paiknamjune-ro, Giheung-gu, Yongin-si, Gyeonggi-do, 17068, Korea) 2026. godine. Na poziv nove uprave Nam June Paik Art Centra, sastali su se s kustoskim timom NJP Art Centra i novom direktoricom, dr. sc. Namhee Park. Tijekom sastanka prezentirali su izložbu Nam June Paik in the Groove, održanu u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu (15. 12. 2022. – 28. 2. 2023.), zajedno s katalogom izložbe i novom kustoskom koncepcijom izložbe suvremenih hrvatskih umjetnika, zamišljene u kontekstu rada Nam June Paika.

Kustoski tim predstavio je radove iz Zbirke medijske umjetnosti te Zbirke filma i videa, ističući poveznice s praksama i idejama ovog utjecajnog umjetnika. Koncepcija uzvratne izložbe uključivat će radove hrvatskih umjetnika starije i srednje generacije pretežito iz zbirki MSU-a: Mihovil Pasini, Vladimir Petek, Tom Gotovac, Dalibor Martinis, Ivan Ladislav Galeta, Sanja Iveković, Marina Abramović, Srećo i Nuša Dragan, Goran Trbuljak, Katalin Ladik, Milko Kelemen, Ivo Deković, Dan Oki, Sandra Sterle, Ivan Marušić Klif, Andreja Kulunčić, Tomo Savić Gecan, Sandro Đukić, Darko Fritz. Navedene umjetnike i njihove radove povezat će se s radom Nam June Paika kroz tematske cjeline. U sklopu izložbe planirano je održavanje filmskog programa u kojem će biti predstavljeni radovi umjetnica i umjetnika mlađe generacije. U 2026. godini, NJP Art Centar održat će samo dvije izložbe: jednu u suradnji s Muzejom suvremene umjetnosti i drugu s Pinacoteca do Estado de São Paulo. Planirano trajanje izložbe predviđeno je od travnja do srpnja 2026. godine.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	3.500,00	4.000,00	0,00	7.500,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.604,97	2.000,00	1.635,30	6.635,30

3.1.2. MSU 70

Vrijeme održavanja: travanj - prosinac 2024.

Organizacija: Kristina Bonjeković Stojković, uz podršku kustoskog tima MSU

Obilježavanje 70 godina Muzeja suvremene umjetnosti tijekom 2024. uključivalo je dvije konferencije posvećene Juliju Kniferu i Aleksandru Srneću te završno obljetničko događanje u prosincu, čime je istaknuta povijesna važnost muzeja i njegova suvremena relevantnost. Obje su konferencije bile organizirane tijekom izložbi iz fundusa posvećenih ovim umjetnicima, čime smo postigli sadržajno usklađen i kvalitetnije povezan format koji je dodatno istaknuo značaj njihovog rada. Međunarodna konferencija posvećena Juliju Kniferu održana je 9. i 10. svibnja 2024. i okupila je

istaknute teoretičare, povjesničare umjetnosti i kustose iz Hrvatske i inozemstva. Sudionici konferencije bili su: Ami Barak (FR), Hubert Besacier (FR), Anthony Elms (USA), Michel Gauthier (FR), Radmila Iva Janković (HR), Mladen Lučić (HR), Zvonko Maković (HR), Arnauld Pierre (FR), Pascal Pique (FR), Cay Sophie Rabinowitz (USA), Žarko Radaković (DE), Valentina Radoš (HR), Christian Rattemeyer (USA/DE), Anne-Laure Ribulet (FR), Branka Stipančić (HR), Noëlle Tissier (FR), Danka Šošić Vijatović i Žarko Vijatović (FR/HR), te Janka Vukmir (HR). Konferencija je realizirana u suradnji s Institutom za suvremenu umjetnost.

Znanstveno-stručni skup posvećen Aleksandru Srneću održan je 2. srpnja 2024. Sudionici konferencije - dr. sc. Frano Dulibić, dr. sc. Nataša Ivančević, dr. sc. Lovorka Magaš Bilandžić, Vesna Meštrić, mr. art. Mirta Pavlič i Davor Sanvincenti - kroz svoja izlaganja osvrnuli su se na Srnećovo stvaralaštvo u kontekstu društveno-političkih okolnosti njihova nastanka te pokazali na koji je način njegov rad i danas intrigantan i poticajan za nove generacije umjetnika. Proslava 70. obljetnice Muzeja suvremene umjetnosti Zagreb (MSU), održana 14. i 15. prosinca 2024., predstavljala je iznimno bogat kulturni događaj koji je kroz raznovrstan program osvijetlio povijest muzeja, njegovu ulogu u suvremenom društvu te viziju budućnosti. Program je obuhvatio niz stručnih događanja, razgovora, performansa i filmskih projekcija, a posebna vrijednost ove obljetnice bila je u dijalozima s nekadašnjim kustosima muzeja, koji su aktivno oblikovali njegov identitet i postavili temelje suvremene muzeologije u Hrvatskoj.

Jedan od najvažnijih aspekata obilježavanja bila je serija razgovora pod nazivom Flashback, koja je okupila nekadašnje kustose muzeja. Ovi dijalozi, vođeni stručnjacima poput Zlatka Bielena, Želimira Košćevića, Leonide Kovač, Jadranke Vinterhalter, Nade Beroš, Tihomira Milovca i Branke Stipančić, pružili su jedinstveni uvid u povijesne trenutke MSU-a. Sudionici su podijelili svoja iskustva o ključnim projektima i izazovima u radu muzeja, naglašavajući važnost inovacija i prilagodbi suvremenim zahtjevima. Primjerice, Želimir Košćević govorio je o utjecaju Fluxusa i donaciji Francesca Conza, dok je Tihomir Milovac podijelio iskustva rada na prvom stalnom postavu Zbirke u pokretu. Ovi razgovori ne samo da su oživjeli povijesne trenutke muzeja, već su ponudili kritički okvir za razumijevanje budućih smjerova muzeologije.

Raznolikost programa obogatila je proslavu kroz performanse, filmske projekcije i radionice. Vlasta Delimar, u svom performansu Pravo na orgazam nakon 69., otvorila je važne društvene teme vezane uz stariju dob i seksualnost, dok je plesna izvedba iz ciklusa Antisezona istraživala dinamiku identiteta i kolektivne svijesti. Filmski program Filmske mutacije povezao je berlinske filmske rukopise Irene Vrkljan i Haruna Farockija, naglašavajući važnost poetskog izraza u filmskom jeziku. Obiteljski program MSU Mali i veliki okupio je posjetitelje svih generacija, omogućivši im aktivno sudjelovanje u izložbenim i radioničkim aktivnostima, dok je program Vidjeti drugačije omogućio sudionicima da kroz taktilne osjete istraže umjetnost, čime je istaknuta inkluzivnost muzeja.

Program obilježavanja 70 godina Muzeja suvremene umjetnosti Zagreb, kroz dvije tematski povezane konferencije i završno obljetničko događanje, istaknuo je značaj muzeja kao ključne institucije suvremene umjetnosti. Konferencija o Juliju Kniferu, održana 9. i 10. svibnja 2024., okupila je vodeće domaće i međunarodne stručnjake, dok je skup posvećen Aleksandru Srneću, 2. srpnja 2024., pružio dublji uvid u njegovu luminokinetičku praksu i suvremenu relevantnost. Završni događaj u prosincu, s nizom dijaloga s nekadašnjim kustosima, naglasio je povijesni razvoj muzeja te otvorio prostor za refleksiju o njegovoj budućnosti. Serija razgovora, izložbe i performansi povezali su povijest, suvremenost i inovativne pristupe muzeološkoj praksi, čineći obljetnički program dinamičnim i inkluzivnim. Kroz ove aktivnosti, MSU je još jednom naglasio svoju poziciju središta suvremene umjetnosti i dijaloga, povezujući umjetnost, publiku i zajednicu na jedinstven i inovativan način. Cjelokupni program pokazao je kako MSU ne samo da čuva i interpretira umjetničku baštinu, već aktivno oblikuje kulturnu scenu, potvrđujući svoju vodeću ulogu u regiji.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	3.690,00	3.219,00	*500,00 **2.170,00	9.579,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	3.530,00	4.000,00	633,63	8.163,63

* vlastita sredstva

** sponzori

3.2.3. Osvijestiti! Odupri se! Reagiraj! – stručni skup i svečana akademija
Vrijeme i mjesto održavanja: 8. i 15.3. 2024., Školica, dvorana Gorgona
Organizacija: Jasna Jakšić

U završnom tjednu izložbe *Osvijestiti! Odupri se! Reagiraj! Performans i politika u postjugoslavenskom kontekstu 1990-ih* održan je stručni skup na kojem su članice i članovi kustoskog tima predstavili istraživanja o performativnim praksama 1990-ih na prostoru nekadašnje Jugoslavije. Devedesete su, kao desetljeće obilježeno ratom, raspadom i krizom, na ovim prostorima imale različite početke. O tim specifičnostima, kao i o mogućim interpretacijama

umjetničkih praksi u kontekstu otpora, govorili su Linda Gusia, Asja Mandić, Bojana Piškur, Biljana Tanurovska Kjulavkovski i Rok Vevar.

U suradnji s Udrugom Domino, ispred Muzeja suvremene umjetnosti održan je 8. ožujka performans Arijane Lekić Fridrih *Lijepa naša*, nakon čega je organiziran posjet izložbi s fokusom na feminističke radove. Pored toga u dvorani Gorgona održana je svečana akademija posvećena 66. godišnjici rođenja Željka Zorice Šiša, intermedijalnog umjetnika, performerera, multimedijalnog stvaraoca, dizajnera i književnika. Na akademiji su sudjelovali Marina Protrka Štimec, Bosiljko Domazet, Nikola Iskra, Zvonimir Dobrović, Matea Antunović, Igor Pavlica, Damir Prica Kafka, Ivan Marincel i drugi prijatelji i gosti. Program je uključivao čitanje teksta Suzane Marjanić, glazbu i video radove Željka Zorice Šiša, a moderirao ga je Škart Pro. Tijekom skupa, posebnosti hrvatskog konteksta i zasebni autorski opusi zastupljeni na izložbi predstavili su Ljubica Anđelković Džambić, Josipa Bubaš, Zvonimir Dobrović, Suzana Marjanić i Darko Šimičić. Glavni cilj održanih programa bio je poticanje dijaloga i istraživanja kroz umjetničke i edukativne sadržaje, s posebnim naglaskom na angažirane teme poput feminizma, performativnih praksi i suvremenih društvenih izazova. Kroz stručne skupove, performanse, vođene ture i tematske radionice, nastojalo se povezati različite zajednice, omogućiti kritičko promišljanje umjetničkih praksi devedesetih godina prošlog stoljeća te potaknuti aktivno sudjelovanje posjetitelja.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	5.000,00	5.000,00	0,00	10.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	5.000,00	0,00	10.958,01	15.958,01

3.2.11. Museum of the Commons (MoC)

Vrijeme održavanja: 2023. - 2027.

Kustosice u projektu: Jasna Jakšić, Ana Škegro, Renata Filčić, Petra Matić

MSU Zagreb sudjeluje u međunarodnom projektu Museum of the Commons osmišljenog u sklopu mreže umjetničkih institucija, kulturnih organizacija i sveučilišta - L'Internationale. Projekt će trajati do kraja 2026. godine. Teme su mu klimatske promjene, dekolonijalne perspektive te umještanje i aktiviranje institucija u lokalnom kontekstu.

L'Internationale, savez velikih europskih muzeja, umjetničkih institucija, istraživačkih centara i think-tankova, ime je dobila po radničkoj himni i međunarodnom radničkom pokretu koji pozivaju na pravедno i demokratsko društvo. Učeci iz lokalne i zajedničke povijesti, L'Internationale se usredotočuje na ono što dolazi, na zamišljanje, razvoj i provedbu novih vizija budućnosti, koja će biti pravédna, demokratska i održiva za sve, diljem planeta.

U 2024. godini ovaj savez čini 13 institucija: Museo Reina Sofía (Španjolska), MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Španjolska), M HKA (Belgija), MSN (Poljska), Salt (Turska), Van Abbemuseum (Nizozemska), HDK-Valand (Švedska), NCAD National College of Art & Design, Dublin (Irska), ZRC SAZU (Slovenija), Institut za radikalnu imaginaciju (Italija), tranzit.ro (Rumunjska), Centar za istraživanje vizualne kulture VCRC (Ukrajina) i – MSU Zagreb (Hrvatska). Tu su i dva pridružena partnera; IMMA - Irish Museum of Modern Art (Irska) i WIELS WIELS (Belgija), te Udruga L'Internationale i MG+MSUM Ljubljana.

Museum of the Commons povezuje tri transverzalne tematske niti koje odgovaraju ključnim izazovima s kojima se suočavaju suvremena društva: 1) Klima; 2) Umještene organizacije; i 3) Prošlost u sadašnjosti. Tema o klimi bavi se pitanjima trenutne planetarne klimatske krize, održivošću institucionalnih, umjetničkih i kulturnih praksi i procesa te hitnošću „ekološkije“ transformacije naše politike, društava, kultura i načina života. Umještene organizacije propituje ulogu muzeja i umjetničkih organizacija kao aktera u složenim društvenim mrežama i ekosustavima, tražeći nove načine demokratizacije institucija i kako ih učiniti otvorenijima, uključivijima i korisnijima. Prošlost u sadašnjosti usredotočuje se na ključne uloge koje naše lokalne i zajedničke povijesti imaju u konstituiranju suvremenih identiteta, politike, društava i kultura, istražujući postojanost i dugotrajni učinak povijesnog i sadašnjeg ekološkog i kolonijalnog nasilja. Savez nastoji mobilizirati umjetnost i kulturu kao strateške alate u procesima ozdravljenja, obnove i popravljanja nanese štete. Ovo je četvrti europski suradnički projekt u sklopu L'Internationale.

Tematske niti usmjeravaju sadržaj aktivnosti L'Internationale, od izložbi do nomadskih škola, umjetničkih rezidencija i radionica u zajednici. One istražuju suvremene modele održive kulturne proizvodnje i predlažu okvire za nove oblike kulturnog zajedničkog stvaranja, pridonoseći ekološkoj, društvenoj i umjetničkoj transformaciji. Savez poduzima višestruke akcije u izravnoj potpori umjetnicima, kulturnim djelatnicima i izbjeglicama koji žive pod utjecajem

globalnih sukoba, dok podupire međunarodnu solidarnost među europskim institucijama i pridonosi budućem oporavku kulturnog sektora i društva u cjelini.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	10.000,00	10.000,00	*1.000,00 **15.000,00	36.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	10.000,00	3.000,00	13.680,34	66.680,34

* vlastita sredstva

** donacije

1.2.5. Rezidencijalni program MSU – Timo Herbsta

Vrijeme održavanja: 12.3. - 13.4.2024.

Kustosica: Ana Škegro

Rezidencijalni program u 2024. godini uključivao je umjetničku rezidenciju njemačkog umjetnika Timoa Herbsta sa svrhom istraživanja arhitekture i urbanizma Novog Zagreba i lokalnog društveno-političkog konteksta te razvijanja prijedloga za site-specific interaktivnu instalaciju na južnom platou te izložbu u MSU. Pratio je tekuće programe MSU i izložbe: postav u trajanju „Zbirka kao glagol“ koji se sastoji od izložbi „Tužne pjesme rata“, „Drugarstvo“ i „Budućnosti“, izložbu „Osvijestil! Odupri se! Reagiraj! Performans i politika u postjugoslavenskom kontekstu 1990-ih.“ te izložbu „Tomislav Gotovac a.k.a. Antonio G. Lauer: Uzlazno silazna genealogija“. Prisustvovao je otvorenjima manjih izložbi u MSU, kao što su: „Vlasta Žanić: 15dkg ravnoteže“; „Kolektiv Žene ženama: Zemlja pamti. Pamtiš li ti?“; „Julije Knifer: iz zbirki MSU“; „Josip Vaništa: iz zbirki MSU“. Posjetio je i izložbu u Paviljonu 12 Zagrebačkog velesajma pod nazivom „Zagreb Većeslava Holjevca“ na kojoj je proučavao urbanističko-arhitektonsku viziju i dosege Zagreba planiranog i projektiranog te građenog od 1952. do 1963., što mu je dalo bolji uvid u povijest izgradnje Novog Zagreba. Istraživanje je produbio knjigama i dokumentima iz Knjižnice te Dokumentacijsko-informacijskog odjela MSU-a. Biciklom je istraživao područje Novog Zagreba te dokumentirao arhitekturu, urbanizam i druge zanimljivosti u okolici koje će koristiti u daljnjem razvoju koncepta za izradu site-specific interaktivne instalacije ispred MSU-a i izradu prijedloga za izložbu u Muzeju. Također se upoznao s lokalnom zajednicom, umjetnicima, kustosima i drugim kulturnim djelatnicima koji su mu omogućili bolji uvid u lokalne suvremene umjetničke prakse i istraživačke projekte. Krajem rezidencijalnog boravka organizirali smo javno događanje u MSU pod nazivom „Jedan od svijtu: razgovor i performativna prezentacija radova umjetnika Timoa Herbsta i Marcusa Nebea“.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	1.250,00	1.250,00	500,00	3.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	300,00	750,00	35,10	1.085,10

1.2.6. Marko Tadić: Heliopolis

Vrijeme i mjesto održavanja: 17.5. - 20.10.2024., Parco Arte Vivente, Torino

Kustos: Marco Scotini

Broj posjetitelja: 7.873

Izložba *Heliopolis*, realizirana prema kustoskoj koncepciji Marca Scotinija u Parco Arte Vivente (PAV) u Torinu, osmišljena je kao slojevit dijalog između radova suvremenog umjetnika Marka Tadića i arhitekta i umjetnika Vjenceslava Richtera. Ova izložba rezultat je višegodišnjeg istraživanja umjetničkih i društvenih tendencija te reinterpretacije ideja socijalističkog modernizma, pri čemu Tadić povijesne elemente i estetske principe tog razdoblja preispituje u suvremenom kontekstu.

Izložba *Heliopolis* predstavila je dijalog između povijesnog nasljeđa Vjenceslava Richtera i interpretacija suvremenog umjetnika Marka Tadića, čime su oživljene utopijske vizije grada kao prostora održivog suživota i društvene emancipacije. Kroz četiri tematske cjeline i radionice koje je Tadić vodio tijekom trajanja izložbe, publika je imala priliku sudjelovati u istraživačkom procesu i proširiti znanja o suvremenoj umjetnosti u kontekstu ekološke i društvene održivosti. Jedan od iznimno važnih elementata je realizacija skulpture *The School*, Marka Tadića u parku koji okružuje PAV koja je nakon izložbe ostala kao trajni podsjetnik. Skulptura *Školica*, koja se referira na jednostavnu dječju igru, donosi element interakcije i razigranosti u prostor parka, potičući posjetitelje na angažman i refleksiju.

Izložba ima poseban značaj za promociju hrvatske umjetnosti na europskoj sceni, jer stavlja u središte vrijedno nasljeđe hrvatske umjetnosti i arhitekture, povezujući ga s aktualnim temama poput ekološke održivosti, urbanizma i društvene pravednosti. Predstavljanjem radova Vjenceslava Richtera, u dijalogu s umjetničkim radovima Marka Tadića, izložba naglašava kontinuitet i suvremenu relevantnost hrvatske umjetničke produkcije unutar europskog konteksta. Uz izložbu je objavljen katalog u dvojezičnom izdanju, talijanskom i engleskom.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA				
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA		7.300,00		

3.3. IZDAVAČKA DJELATNOST

3.3.1. Monografija Ivan Pichelj

Urednica: Snježana Pintarić

Autor/i, stručni suradnici: Stane Bernik, Ilaria Bignotti, Ješa Denegri, Zvonko Maković, Domitille d'Orgeval, Snježana Pintarić

Nakon višegodišnjih pripremnih radova, Muzej suvremene umjetnosti pripremio je monografiju o jednom od najznačajnijih hrvatskih suvremenih umjetnika, Ivanu Pichelju (1924.–2011.), slikaru, grafičaru, autoru reljefa i op-art objekata te grafičkom dizajneru. Urednica monografije je dr. sc. Snježana Pintarić. U monografiji su objavljeni tekstovi sljedećih autora i autorica: prof. dr. Zvonka Makovića, dr. sc. Ilarie Bignotti, dr. sc. Domitille d'Orgeval, Stane Bernika, prof. dr. Ješe Denegrija i dr. sc. Snježane Pintarić. Osim navedenih tekstova, monografija sadrži biografiju Ivana Pichelja, popis samostalnih i grupnih izložbi, popis nagrada te popis muzeja i galerija u kojima se nalaze radovi Ivana Pichelja. U knjizi je reproducirano više od 400 radova Ivana Pichelja te iznimno vrijedna fotografska i arhivska građa iz Arhiva i knjižnice Ivana Pichelja, koja svjedoči o njegovu životu i radu. Prevoditeljice tekstova bile su Marina Schumann, Martina Ratković Mitak i Iva Grgić Maroević. Lekturu i korekturu potpisuje Dijana Stanić-Rešicki. Urednik fotografije u knjizi je Damir Fabijanić, dok je autor grafičkog dizajna Nedjeljko Špoljar – Sensus dizajn. Monografija je tiskana u tiskari Printera, u 1.000 primjeraka, u dvije verzije – 500 primjeraka na hrvatskom jeziku i 500 primjeraka na engleskom jeziku. Format monografije je 240 x 280 mm. Sadrži 416 stranica i uvezana je u knjigoveško platno uz ovitak u foliotisku. Promocija monografije planirana je u siječnju 2025. Monografija je realizirana uz financijsku potporu Grada Zagreba, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te Grada Zagreba, kao i sponzora.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	15.000,00	15.000,00	0,00	30.000,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	1.000,00	12.500,00	* 2.000,00 **8.500,00	24.000,00

* Vlastita sredstva

** sredstva sponzora i donatora

3.3.2. Biblioteka Refleksije – prijevod Jacquesa Rancièrea „Partage du sensible“

Urednica: Leila Topić

Biblioteka „Refleksije“ do sada je objavila prijevode djela Hansa Beltinga „Kraj povijesti umjetnosti“, Borisa Groysa „Učiniti stvari vidljivima“, Arthura Dantoa „Nasilje nad ljepotom“, Nicolasa Bourriauda „Postprodukcija/ Relacijska estetika“ i Donalda Kuspita „Kraj umjetnosti“. U pripremi je dovršavanje prijevoda poznatog djela francuskog filozofa i teoretičara Jacquesa Rancièrea „Le Partage du sensible – le art et politique“ (Podjela čulnoga – umjetnost i politika). Knjiga je važna za tumačenje suvremene umjetnosti jer isprepliće odnos između estetike i politike, kroz dijeljenje čulnoga, izraz koji nalazi svoje podrijetlo u „Neharmoničnom“, ranijem filozofskom eseju Jacquesa Rancièrea. Knjigu je preveo iskusni prevoditelj francuskih filozofskih i književnih djela Marko Gregurić, a s odlukom o odabiru upravo ovog prevoditelja, složila se i francuska izdavačka kuća „Le Fabrique“.

Međutim, nakon prijevoda i lekture djela, a uspoređujući izvorni francuski tekst i hrvatski prijevod, došlo je do prijepora oko nekih prijevoda i artikulacije u hrvatski jezik pojedinih Rancièreovih koncepata. Zbog toga je došlo do odstupanja u provedbi programa te je urednica angažirala poznavateljicu Rancièreovog opusa, redovitu profesoricu u trajnom zvanju pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu dr.sc. Lada Čale Feldman, da učini stručnu redakciju prijevoda koja će biti obavljena početkom ožujka 2025.

Grafički dizajn je realiziran i čeka se finalna redakcija teksta. Prijevod će promovirati stručnjaci koji se u svom profesionalnom djelovanju oslanjaju, odnosno aktivno koriste Rancièreove misaone postulate i koncepte, dr. sc. Tomislav Brlek, i dr. sc. Zvonimir Glavaš, redovni profesori pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Knjigu je oblikovala Sanja Bachrach Krištofić koja je stvorila uniformirano grafičko rješenje za sva dosadašnja izdanja iz Biblioteke „Refleksije“.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	2.448,00	2.448,00	0,00	4.896,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.400,00	2.400,00	0,00	896,97

1.3.3. Danijel Žeželj: Svjetlocrno Urednica: Leila Topić

Publikacija „Danijel Žeželj – Svjetlocrno“ izravno je povezana s umjetničkim istoimenim prvim samostalnim predstavljanjem 2023. godine u Muzeju suvremene umjetnosti. Izložba je predstavila imerzivni ambijent u kojem je Žeželj oslikao zidove na koje je, potom, predstavio segmente grafičkog romana „Poglavica Jelena“. U sklopu izložbenog diskurzivnog programa, u dvorani Gorgona, Danijel Žeželj, u suradnji s glazbenicima braćom Sinkauz i berlinskom bubnjaricom Katharinom Ernst izveo je audiovizualni performans koji je naglasio sinestetičke elemente Žeželjeve slike s glazbom braće Sinkauz.

Budući da je izložbu pratio časopis „15 dana“ u potpunosti posvećen Žeželjevom stvaralaštvu, odlučeno je osmisliti publikaciju koja je hibrid umjetničke monografije i izložbenog kataloga. Tako o Žeželjevu multimedijском i intermedijском pristupu za publikaciju pišu izvanredan profesor pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu Frano Dulibić i filmski kritičar Boško Picula. Također, dizajnerski studio „Peti kat“ obradio je sve fotografije i video zapise, te je pripremljena Žeželjeva bibliografija kao i popis važnijih multimedijских performansa. Nažalost, kustosica bostonskog Isabella Stewart Gardner muzeja, Pieranna Cavalchini, čiji je tekst bio ključan za pozicioniranje Žeželjeva opusa u međunarodnom kontekstu odustala je od suradnje zbog teške bolesti. Zbog odstupanja od planiranog hodograma, a zbog bolesti međunarodno relevantne autorice, tijekom prosinca je urednica publikacije kontaktirala nekoliko međunarodno relevantnih belgijskih i francuskih stručnjaka. Pregovori su se vodili s Michel De Dobbeleerom, Johannom Marcadé-Mot, Benoîtom Crucifixom, Fabriceom Preyatom i Erwinom Dejassemom. Konačno, sudjelovanje u publikaciji su potvrdili vodeći stručnjaci u umjetnosti grafičkih romana Andrea Grosso Ciponte i Jean-Pierre Dionnet. Budući da je potvrda o suradnji potonjih međunarodnih autora na publikaciji donijeta krajem prosinca 2024., rok za predaju njihovog teksta je produljen do 1. ožujka 2025. Također, zbog obima posla i skromnih financija, planirani je grafički dizajner odustao od dogovorenog posla te su u tijeku pregovori s novim grafičkim dizajnerom Igorom Stanisavljevićem. Zbog navedenih odstupanja u provedbi planiranog hodograma, publikacija „Danijel Žeželj – Svjetlocrno“ bit će objavljena najranije u travnju 2025.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	2.000,00	800,00	*500,00	3.300,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.000,00	800,00	360,85	3.160,85

* donacije

3.3.4. Publikacija za djecu o Aleksandru Srnecu: *Srniec! Sjedi, ukor!?*

Urednica: Nada Beroš

Povodom 100. obljetnice rođenja umjetnika Aleksandra Srneca realizirana je slikovnica *Srniec! Sjedi, ukor!?* prema konceptu umjetnika Svjetlana Junakovića. Od proljeća do srpnja umjetnik je razvijao koncept, a tijekom ljeta ostvario ilustracije i tekst slikovnice, uz uredništvo povjesničarke umjetnosti i umirovljene kustosice Nade Beroš. O slikovnici na njenoj poleđini piše urednica: „Umjesto uobičajene slikovnice o životu umjetnika Svjetlan Junaković crta i pripovijeda priču o desetogodišnjem dječaku koji bi mogao postati umjetnik“, a iz perspektive brižne učiteljice Ane. „Skriveni, pa čak bismo mogli reći antijunak priče, jest Aleksandar Srniec, nemirni dječak Saša, koji svoju maštovitost, kreativnost i slobodu pokazuje na način i na mjestima na kojima to školska pravila ne dopuštaju. Šaranjem po zidovima učionice, premještanjem žarulja sa stropa na pod, vađenjem prozorskih krila... svime time huncut Saša stvorio je neobična svjetleća pokretna tijela na radost učenika i ljutnju školskog osoblja. Što reći – umjetnički znalci tridesetak godina kasnije slične Srneceve radove nazvat će prvim luminokinetičkim skulpturama u hrvatskoj umjetnosti! Treba li na vrijeme kazniti ili nagraditi učenike poput Saše? Dvojba je to koja se uvijek iznova postavlja pred učitelje. No za Junakovića to je, a nadamo se i za sve nas, lažna dilema. Zato su u naslovu slikovnice *Srniec! Sjedi, ukor!?* istovremeno prisutna dva interpunkcijska znaka na kraju, uskličnik i upitnik, da bi naglasila velik raspon naših osjećaja: ljutnju, divljenje, strogost, radost, zapitanost...“. Slikovnica o umjetniku postavlja zanimljiva pitanja i nudi drugačiju perspektivu na dječje nestašluke, istovremeno dosljedno slijedeći stil i principe rada Aleksandra Srneca. Kao takva, predstavlja vrijedan doprinos ne samo programima MSU-a za djecu, već i nenametljiv način medijacije suvremenih umjetničkih djela, približavajući ih mlađoj publici kroz kreativnu i pristupačnu formu.

Aleksandar Srniec je tijekom 1960-ih bio predvodnik inovacija na području luminokinetičke i programirane umjetnosti, uvodeći nekiparske materijale, prostor, pokret i svjetlost u dotad statični medij skulpture. Svojim luminokinetičkim istraživanjima stvorio je prve luminoambijente i luminoplastike na ovim prostorima, oblikujući čudesne kinetičko-svjetlosne prizore i linearne arabeske koji su pomaknuli granice umjetničkog izraza.

Promocija publikacije održana je 5. studenoga 2024. u MSU-u, uz potpisivanje slikovnice autora te kratka izlaganja i razgovor Nade Beroš, autora, Nataše Ivančević kao kustosice izložbe Aleksandra Srneca i Štefke Batinić, stručnjakinje za povijest školstva i odgoja.

	GRADSKI URED ZA KULTURU	MINISTARSTVO KULTURE	OSTALI IZVORI	UKUPNO
PLANIRANA SREDSTVA	2.850,00	2.850,00	0,00	5.700,00
DODIJELJENA I UTROŠENA SREDSTVA	2.000,00	2.800,00	32,22	5.478,81

4. KOMUNIKACIJA S JAVNOSTI I RAD S PUBLIKOM

Ivan Salečić, voditelj marketinga

Andrea Barberić Lukić, voditeljica marketinga

Komunikacijske aktivnosti MSU-a usmjerene su na dnevno i strateško praćenje rada muzeja, komunikaciju s krajnjim korisnicima (posjetitelji) i ciljnim skupinama (mediji, poslovni partneri, institucije i drugi). Osim partikularnih projekata (izložbi i projekata iz izvan vizualnih umjetnosti, umjetničkih, kulturnih, znanstvenih, aktivističkih i drugih), cjelogodišnja aktivnost oba odjela odnosila se na obilježavanje 70. godišnjice osnivanja MSU i suradnju na EU projektu Museum of the Commons, koji se odvija u sklopu L'Internationale, saveza petnaestak europskih institucija posvećenih suvremenoj umjetnosti, među kojima se nalazi i MSU.

Plan razvoja publike uključivao je komunikacije s više vrsta javnosti. U komunikacijskom planu nastojali smo segmentirati te publike i svakoj se vrsti publike obraćati personalizirano, poticajno i inkluzivno.

Publika muzeja segmentirana je u nekoliko ključnih skupina. Zainteresiranu javnost čine pretplatnici newslettera (6.500), pratitelji na društvenim mrežama (33.000) i posjetitelji web stranice. Aktivnosti za ovu skupinu uključuju tjedni newsletter, društvene mreže, objave za medije, press konferencije i promociju kroz događaje poput Noći muzeja i obljetnica. Opća javnost dosegnuta je klasičnim oglašavanjem putem weba, radija, televizije, printa i outdoor kampanja, uz "boost" kampanje na društvenim mrežama. Glavne kampanje promovirale su izložbe poput Zbirka kao glagol, Goran Trbuljak i Ljeto u MSU, uz podršku partnera poput Hanza Medije i Jutarnjeg lista. Ciljane grupe, koje uključuju partnere, institucije i organizacije, doprinose vidljivosti muzeja kroz festivale, akademske suradnje i događaje. Posebne publike obuhvaćaju školsku djecu, osobe s posebnim potrebama, turiste i stanovnike Novog

Zagreba. Za njih su organizirane vođene ture, radionice i tematske šetnje, s naglaskom na inkluzivnost i prilagodbu za slijepu i slabovidne osobe.

U 2024. godini provedene su outdoor kampanje za izložbe poput *Zbirka kao glagol*, *Okidači*, *Politički performans*, *Tomislav Gotovac* i *Ljeto u MSU*. Print i online oglašavanje realizirano je uz podršku Jutarnjeg lista i Hanza Medije, bez dodatnih troškova, dok su oglasi objavljeni i u specijaliziranim magazinima. Radijske kampanje na Yammatu te suradnje s HTV-om i Vida TV-om promovirale su ključne programe, a društvene mreže koristile su ciljane "boost" kampanje za *Ljeto u MSU* i Rođendan MSU.

Marketinške aktivnosti uključivale su i reklamne artikle koji se mogu kupiti u MSU shopu, posvećene 70 obljetnici muzeja, (torbe, šalice, vezice, majice...), zatim banere ispred ulaza u muzej koji doprinose vizualnoj prepoznatljivosti, pop up baner za evente i promocije, kao i razne oblike suradnje s medijskim kućama i partnerima u svrhu povećanja vidljivosti muzejskih događanja.

Broj posjetitelja u 2024. iznosio je 86.025, što je 5% više nego 2023. Porast je zabilježen i na digitalnim kanalima. Kontinuiranom promocijom cilj je održavati interes postojeće publike, privući novu i stvarati prostor za dijalog, učenje i inspiraciju.

5. UPRAVLJANJE IMOVINOM

Popis nekretnina koje koristi Muzej suvremene umjetnosti s podacima o vlasništvu:

1. Zgrada Muzeja suvremene umjetnosti, Zagreb, Avenija Dubrovnik 17
Broj čestice 382, broj uloška 20614, zemljišnoknjižni odjel Novi Zagreb, k.o. Zaprudski otok,
upisani vlasnik: Grad Zagreb
MSU koristi zgradu temeljem ugovora o korištenju koji je sklopljen s Gradom Zagrebom 3.2.2021.

2. Zbirka Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter, Zagreb, Vrhovec 38 a
Broj čestice 692/9, broj uloška 20362 zemljišnoknjižni odjel Zagreb, k.o. Grad Zagreb,
upisani vlasnik: Grad Zagreb
MSU koristi zgradu temeljem ugovora o međusobnim pravima i obvezama u upravljanju Zbirkom Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter od 21.5.1998.

3. Arhiv Tošo Dabac, Zagreb, Ilica 17
Broj čestice 2243, broj uloška 7072, zemljišnoknjižni odjel Zagreb, k.o. Grad Zagreb
Upisani vlasnik 2/3 Republika Hrvatska i 1/3 Benz d.o.o.
MSU koristi zgradu temeljem ugovora o međusobnim pravima i obvezama u upravljanju Arhivom Tošo Dabac od 9.5.2006.

U ožujku 2019. cjelokupna građa Arhiva preseljena je u prostor MSU-a u Aveniji Dubrovnik 17, zbog neispravnih električnih instalacija koje su prema nalazu inspekcije rada predstavljale opasnost za zaposlenike te zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa MSU i Republika Hrvatska sklopile su 20.9.2022. ugovor o zakupu 2/3 predmetnog prostora koji je još uvijek na snazi.

6. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

U kolovozu 2024. godine potpisan je III. Dodatak Kolektivnom ugovoru za zaposlene u ustanovama kulture Grada Zagreba.

Člankom 10. III. Dodatka Kolektivnom ugovoru određeno je da su ustanove u kulturi, nakon potpisa navedenog Dodatka, dužne donijeti akte kojima se uređuje sistematizacija radnih mjesta u skladu s Tablicom priloženom Dodatku, a u kojoj su navedena radna mjesta i pripadajući koeficijenti.

Usklađivanje naziva radnih mjesta i izrada opisa poslova provedeno je tijekom rujna i kolovoza te je Upravno vijeće Muzeja suvremene umjetnosti 26. rujna 2024. donijelo prijedlog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada. Po

prethodnoj suglasnosti gradonačelnika, Upravno vijeće je 9. listopada 2024. donijelo novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada.

Sastavni dio Pravilnika je popis radnih mjesta s pripadajućim koeficijentima te opisi poslova za svako radno mjesto. Po stupanju na snagu Pravilnika, ravnateljica je donijela odluku o rasporedu zaposlenika u organizacijske jedinice, a tijekom listopada svim zaposlenicima ponuđeni su novi ugovori o radu usklađeni s donijetim Pravilnikom. Od 1. studenog 2024. prilikom obračuna plaće primjenjuju se novi koeficijenti radnih mjesta.

Zbog navedenog usklađivanja s Dodatkom Kolektivnog ugovora i izrade novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada, zapošljavanja predviđena Godišnjim programom rada i razvitka Muzeja suvremene umjetnosti za 2024. godinu nisu realizirana.

Tijekom 2024. godine sklapanjem sporazuma o prestanku ugovora o radu upražnjena su radna mjesta: konzervator-restaurator, grafički urednik – dizajner vizualnih komunikacija, voditelj računovodstva, financijski knjigovođa – blagajnik i vatrogasac, dok je zaposlenik na radnom mjestu receptant – kinooperater sklopio ugovor o radu za obavljanje poslova radnog mjesta muzejski tehničar pa je ostalo upražnjeno radno mjesto receptant – kino operater. Sva upražnjena radna mjesta popunjena su sklapanjem ugovora o radu, po prethodnoj suglasnosti gradonačelnika i provedenim natječajnim postupcima.

Također je sklapanjem ugovora o radu popunjeno radno mjesto kustosa koje je bilo predviđeno sistematizacijom radnih mjesta.

7. MATERIJAL I DIJELOVI ZA TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE ZGRADE, INFORMATIZACIJA I USLUGE TEKUĆEG I INVESTICIJSKOG ODRŽAVANJA

Voditelj tehničko-sigurnosnog odjela: Darko Čopec

U 2024. godini smo sukladno planiranim i odobrenim sredstvima obavili radove na smanjenju buke rashladnih agregata u servisnom dvorištu, proveli mjerenje buke, predali pozitivan izvještaj mjerenja višoj sanitarnoj inspektorici koja je u zapisniku o obavljenom inspeksijskom nadzoru utvrdila da smo u cijelosti izvršili mjere za smanjenje buke. Napravljena je zamjena dotrajalih klupa i na južnom platou su postavljene nove klupe.

Izvršeni su servisi složenih sistema zaštite od požara, ispitivanja i predani su na uvid zapisnici, uvjerenja i atesti inspektorici zaštite od požara tijekom obavljenog inspeksijskog nadzora u prosincu 2024. godine.

Zamijenjen je manji dio nefunkcionalnih, a prioriternih kamera, snimača i zaslona sustava video nadzora. Također je zbog kvara postojećeg sustava kontrole pristupa i ERV-a isti zamijenjen novim. Zamijenjeni su oštećeni segmenti vatrootporne stijene u prizemlju muzeja.

Zbog curenja ravnih krovova, podesta i terasa obavljani su djelomični popravci hidroizolacije.

U složenom sistemu grijanja, hlađenja i ventilacije zbog propuštanja cjevovoda smo imali hitne popravke zamjene dotrajalih crnih cijevi. Izrađen je projekt sanacije ovlaživača prema kojem smo u podrumskom dijelu ugradili sistem pripreme vode, pripadajući cjevovod demineralizirane vode i zamijenili neispravne osjetnike temperature i vlage kako bi nakon potrebnih prilagodbi upravljačkog programa uspostavili sistem ovlaživanja, prioritarno u čuvaonicama umjetnina. Izvršeno je čišćenje, dezinfekcija i zamjena filtera klimatizacijskog sustava.

Pravovremeno je na odgovarajući način zbrinjavan otpad u suradnji s Čistoćom i drugim specijaliziranim tvrtkama.

Izrađeni su idejni projekti zamjene halogene i fluorescentne izložbene i opće rasvjete novom LED rasvjetom, zamjene postojećeg dotrajalog IT sistema novim i zamjene medijske fasade novom tehnologijom za potrebe prijave na eu fond. Prilikom zamjene neispravnih halogenih žarulja i fluorescentnih cijevi smo zbog nemogućnosti nabave istih ugrađivali led žarulje. Zamijenili smo neispravne baterije protupanične rasvjete. U višenamjenskoj dvorani Gorgona je servisirana pametna rasvjeta i nabavljene su žarulje za reflektore. Ugrađene su polikarbonatne ploče ovojnice muzeja na mjestima otpalih ploča tijekom oluje navečer 1. srpnja.

Zbog dotrajalosti baterija zamijenili smo baterije glavnog UPS-a i u nekoliko slučajeva nestanka struje u muzeju UPS i dizel agregat su ispravno odradili napajanje kritične infrastrukture. Dizala i pokretne stepenice su se redovito održavala, kao i automatska staklena klizna vrata. Obnovljena je podna i vertikalna signalizacija u otvorenoj garaži, iscrtani su smjerokazi prema stepenicama na južnom platou i očišćeni grafiti na stupovima i drugim betonskim površinama.

Tijekom godine smo surađivali s agencijom REGE-a na izradi studije izvodljivosti u cilju poboljšanja energetske učinkovitosti. Učinjen je značajan pomak u smjeru sanacije mnogih uočenih neispravnosti u složenim sistemima ugrađenim u muzeju.

4.1. Nabava informatičke opreme (hardware + licence)

Sanela Tepić, muzejska informatičarka

Za nabavu informatičke opreme i licenci u 2024. godini utrošena su sredstva raspodijeljena u tri kategorije:

1. Uredska oprema (stolna računala, monitori): Nabavljeno je 9 stolnih računala i 10 monitora kako bi se unaprijedila tehnička opremljenost ureda.
2. Sitna oprema: Kupljeni su eksterni hard diskovi, zvučnici, tipkovnice, miševi, adapteri, kablovi, punjive baterije, punjači te dijelovi za nadogradnju i popravak starijih računala.
3. Licence: Obnovljene su licence za antivirusne i antispam programe, Adobe kreativne alate za dizajn, grafičko oblikovanje, foto i video obradu. Također je obnovljena petogodišnja licenca za widget koji omogućuje digitalnu pristupačnost web stranice muzeja osobama s invaliditetom, uključujući oštećenja vida, sluha, motorike i kognitivnih sposobnosti.

8. OSTALO

8.1. MSU dućan

Voditeljica: Emanuela Barbaro

Glavni cilj muzejske trgovine u 2024. bio je unaprijediti muzejski proizvod i trgovinu kako bi se promovirao fundus muzeja. Posebna pažnja posvećena je pružanju kvalitetne usluge kroz kreiranje suvenira koji predstavljaju edukativnu, estetsku i promotivnu vrijednost, osnažujući brend muzeja. Trgovina je ponudila raznolik izbor artikala vezanih uz muzejske izložbe, zbirku i obljetnicu 70 godina MSU-a, uključujući i tiskana izdanja poput: *T. Gotovac: Uzlazno-silazna genealogija*, *G. Trbuljak: Nekad, sada, nikad*, *Monografija: Od blizu/Izbliza/Up Close* te slikovnicu *Srnek! Sjedi, Ukor!?* autora Svjetlana Junakovića, koja je posebno usmjerena na poticanje dječje kreativnosti.

Partnerstva s lokalnim obrtnicima i umjetnicima omogućila su kreiranje originalnih proizvoda poput dizajnerskih torbi, ruksaka, notesa i plakata, čime se trgovina istaknula ekskluzivnim i zanimljivim asortimanom. Uvođenjem održivih praksi u nabavi i pakiranju, trgovina je privukla ekološki osviještene posjetitelje.

Webshop je omogućio doseganje šire publike, dok su marketinške kampanje, promocije i popusti dodatno privukli posjetitelje. Kroz kontinuiranu edukaciju prodavača, trgovina je osigurala profesionalnu i gostoljubivu uslugu koja je poticala ponovnu kupnju. U 2024. muzejska trgovina nastavila jačati prepoznatljivost brenda MSU-a i obogaćivati cjelokupno iskustvo posjetitelja.

Prihod od prodaje za 2024.: 37.207,30

Prihod od online prodaje za 2024: 354,42

Ravnateljica

Vesna Meštrović

